

POHJOIS-POHJANMAAN ELY-KESKUKSEN STRATEGINEN TULOSSOPIMUS 2012 - 2015

Toiminta-ajatus:

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset edistävät alueellista kehittämistä hoitamalla valtionhallinnon toimeenpano- ja kehittämistehtäviä alueilla

Visio – Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus vuonna 2015:

*Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on toimialueensa näkyvin ja merkittävin alueellinen kehittäjä- ja palveluorganisaatio
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on arvostettu työpaikka, jossa ihmiset ovat innostuneita tekemään parhaansa*

Arvot:

Asiakslähtöisyys

Osaaminen

Yhteistyö

Avoimuus

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen strategiset painotukset:

Nuorten osallistuminen

Yritysten uudistumiskyky ja kansainvälistyminen, elinkeinorakenteen monipuolistaminen

Suurhankkeisiin varautuminen

Pohjoisen logistisen toimivuuden varmistaminen

Kaupunkiseutujen yhdyskunta- ja palvelurakenteen yhtenäisyyden kehittäminen

Oulun kaupunkiseutu alueen veturina, maakunnan ja Perämerenkaaren vahvuudet hyödyntäen

ELY-keskuksen prosessien ja asiakkuuden kehittäminen

1. ELY-keskuksen johdon katsaus strategiakauteen 2010 – 2011

Pohjois-Pohjanmaan ELY -keskuksen toiminta on käynnistynyt nopeasti ja sujuvasti. Alueellisten strategisten tavoitteiden yhteensovittamisessa on onnistuttu: yhteistyön tuloksena strategiset painopisteet on selkeästi määritelty alueen toimintaympäristö ja sen muutokset huomioon ottaen. Muutoinkin yhteistyö sidosryhmien kuten maakuntaliittojen ja AVIn kanssa on ollut tiivistä ja tuloksellista mm. rakennerahastojen, ennakoinnin sekä varautumistoiminnan näkökulmasta. Kaiken kaikkiaan ELYn rooli on kirkastumassa ja ELYstä ollaankin rakentamassa aidosti uutta kehittäjäviranomaista.

Toimintamenojen riittävyys on asettanut merkittävän haasteen toiminnalle ja sen kehittämiselle. Uuden hallitusohjelman vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman tavoitteet tulevat olemaan entistäkin haastavampia. ELY-keskus on kuitenkin onnistunut sopeuttamaan toiminnan annettuihin kehyksiin kahden ensimmäisen toimintavuoden aikana vuorovaikutteisella henkilöstösuunnittelumenettelyllä ja yhteisten prosessien kehittämisellä. Jatkossa entistä tehokkaampi sidosryhmien kanssa toteutettava verkostoyhteistyö ja ELYjen välinen aiempaa tiiviimpi yhteistyö ja erikoistumien ovat välttämättömiä.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on ensimmäisten toimintavuosiensa aikana suunnannut runsaasti kehittämistoimia alueelle. Toimiin on suunnattu ELY-keskuksen hallinnonalan kautta rahoitusta Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntiin lähes 500 miljoonaa euroa vuodessa. Vuoden 2011 aikana ELY-keskus on rahoittanut 36 uutta ESR- ja EAKR-hanketta. Niihin on myönnetty yhteensä 17,6 miljoonaa euroa. Rahoituksessa on painotettu mm. yritystoimintaa tukevia palveluja ja investointeja.

Tärkeitä energiapoliittisia toimia Pohjois-Pohjanmaalla ovat olleet varautuminen ydinvoimalan rakentamiseen. Myös tuulivoiman osalta on meneillä lukuisia yleiskaavahankkeita ja ympäristövaikutusten arviointeja. Pohjois-Pohjanmaalla on laadittu kansallinen suo- ja turvemaiden strategia, joka turvaa turpeen käytön merkittävänä alueellisena energialähteenä. Yhdyskuntarakenteen eheyttämisen tavoite on omaksuttu alueen kunnissa maankäytön suunnitteluperiaatteeksi. Tämän lisäksi on panostettu liikennejärjestelmän yhteistyön tiivistämisen. Maakuntakeskuksen, Oulun kaupunkiseudun, yhdyskuntarakenteellinen suunnittelu uudessa vaativassa tilanteessa tarjoaa mahdollisuuksia koko alueen kehittämiselle suuren kuntaliitoksen toteutuessa vuoden 2013 alussa. Natura 2000 –verkoston ja kansallisten luonnonsuojeluohjelmien toteutus on saatettu loppuun vuonna 2011. Vesiensuojelun tilaa on parantanut tuloksellisesti suurten siirtoviemärihankkeiden toteuttaminen maakunnan eteläosassa.

Vuonna 2010 käynnistetty kolmen maakunnan yhteinen (Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu ja Keski-Pohjanmaa) liikennejärjestelmäsuunnitelma on valmistunut ja siihen liittyvä eri osapuolten aiesopimus on allekirjoitettu. Liikennejärjestelmän kehittämiselle haasteita tuovat vähenevien määrärahojen lisäksi myös kuntarakenteen muutos sekä alueen suurhankkeet. Tieverkon kunnan, liikenneturvallisuuden ja muiden tulostavoitteiden osalta on päästy kohtuullisiin hyviin tuloksiin, johtuen kireästä tienpidon urakoiden kilpailutilanteesta.

Tarkastelujaksolla yritykset alkoivat toipua edellisestä lamasta ja työllisyys on kohentunut. Ilahduttavaa on ollut Tekesin yritysrahoituksen kasvu ja vuoden 2011 aikana myös tutkimusrahoituksen määrä on ollut kasvussa. Painopisteenä on ollut erityisesti kansainvälistymisvalmiuksien kehittäminen ja yhteistyön tiivistäminen muiden toimijoiden kanssa. Nivala-Haapajärven ja Haapavesi–Siikalatvan seutukuntien äkillisen rakennemuutoksen hoidossa onnistuttiin erinomaisesti. Myös Oulun seudulla suuren matkapuhelinvalmistajan strategian muutoksen seurauksia on hoidettu menestyksekkäästi yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Yritysten kansainvälistymisen edellytyksiä on tuettu määrätietoisesti. Työhallinnon uutta palvelumallia on sovellettu menestyksekkäästi maakunnan alueella. Maatalouden lisääntyneet tukitarkastukset saatiin hoidettua aikataulussa, vaikka resursseista oli niukkuutta. Kulttuurin tehtävien hoidossa on kehitetty ns. Oulun malli, joka perustuu laajaan yhteistyöhön muiden toimijoiden kanssa.

Nuorisotyöttömyyden hoidossa on kehittämistä, eikä kaikkien kohdalla yhteiskuntatakuu vielä toteudu. Yhteistyötä tulee tiivistää muiden nuorison parissa toimivien kanssa. ESR-, EAKR- ja EMR- rahoituksen täysimääräiseksi hyödyntämiseksi on tehtävä aktivointityötä ja rahoituskauden päättämiseen on varauduttava ajoissa.

Seuraavan strategiakauden suuria tehtäviä tulee olemaan osaavan työvoiman saannin varmistaminen Pohjoisen Suomen suuriin kaivos- ja energiahankkeisiin. Tämän lisäksi monilla toimialoilla Pohjois-Suomen keskuskuntien ulkopuolella on pulaa osaavasta työvoimasta. Tämän vuoksi alueiden vetovoimaisuutta on pystyttävä lisäämään toimijoiden välisellä yhteistyöllä kolmen pohjoisen ELYn alueella.

2. Toimintaympäristön kuvaus

Pohjois-Pohjanmaa kävi läpi globaalin taantumun ja on elpynyt jo jonkin aikaa sen vaikutuksista. Viimeaikaiset Euroopan ja Yhdysvaltojen velkakriisit ovat herättäneet uudelleen epävarmuutta ja nostaneet kysymyksiä elpymisen jatkumisesta. Tilanteen kehittymisen suunta on epävarma. Joka tapauksessa lyhyen aikavälin näkymät ovat synkistyneet keväästä. Kuitenkin pitkällä aikavälillä myötätuuessa oleva kaivannaisteollisuus, vireillä olevat suurhankkeet, terve väestörakenne ja korkeasti koulutettu väestö luovat tulevaisuuden uskoa ja mahdollisuuksia alueelle. Kaiken kaikkiaan Oulun seudulla ja koko Pohjois-Suomessa on kuulunut viime aikoina hyviä ja jopa erinomaisia uutisia, viimeisimpinä Ericssonin ilmoitus sijoittua Ouluun ja ydinvoimalan sijoittuminen Pyhäjoelle.

Väestönkehitys

Pohjois-Pohjanmaan on erityisesti nuorten maakunta. Harmaantuvassa Euroopassa Pohjois-Pohjanmaa on poikkeuksellinen koulutetun, nuoren väestörakenteensa vuoksi. Alueen väestön kehitys on ollut pitkään myönteistä korkean syntyvyuden ansiosta ja sen ikärakenne on koko maan tasapainoisin. Luonnollisen väestönkasvun lisäksi maakunnan väestön kasvuun on vaikuttanut maahanmuutto. Sen merkitys on kasvanut vuosi vuodelta, vaikkakin ulkomaalaisten osuus väestöstä on edelleen maakuntien alhaisimpia.

Alueen sisällä väestönkehitys on ollut kaksijakoista; työikäinen väestö ja työvoima kasvavat Oulun seutukunnassa ja vähenevät muissa seutukunnissa. Syrjäisempien seutukuntien väkiluku vähenee ja väestön ikärakenne painottuu vanhempiin ikäluokkiin. Ylivieskan seutukunnassa on kuitenkin tapahtunut 2000-luvulla positiivinen käänne ja väkiluku on kääntynyt kasvuun 2003-vuoden jälkeen lähinnä luonnollisen väestönlisäyksen myötä. Oulun seutukunnan osuus Pohjois-Pohjanmaan väestöstä on 57 % ja yli 60 prosenttia työllisistä ja työvoimasta.

Väestönkehityksestä puhuttaessa alueen kannalta huomioitava ilmiö on muuttoaktiivisuus. Muuttoaktiivisimpia ovat olleet 15 – 30-vuotiaat, sekä aivan viime aikoina myös hieman tätä vanhemmat. Naisten lähtömuutto täältä muualle Suomeen on ollut tulomuuttoa suurempaa jo useamman vuoden ajan. Miehillä sama ilmiö on alkanut voimistua vasta viimeisen parin vuoden aikana. Ikärakenteesta johtuen muuttoaktiiviset ikäluokat ovat Pohjois-Pohjanmaalla suhteellisesti suuremmat kuin muissa maakunnissa. Seutukunnat menettävät tästä vireästä muuttoaktiivisten ikäryhmästä eniten asukkaitaan. Ryhmä pienenee erityisesti perinteisillä muuttotappioalueilla lisäten edelleen niiden haasteita. Nuoret muuttavat työ- ja koulutuspaikkojen perässä Ouluun ja myös Ylivieskaan.

Kaiken kaikkiaan niin Pohjois-Pohjanmaalle kuin koko Pohjois-Suomelle on ratkaisevaa, kuinka paljon nuoria jää valmistumisen jälkeen alueelle töihin. Nuorten pitäminen alueen voimavarana hankaloituu tulevaisuudessa, koska muun Suomen ja Euroopan harmaantuessa niiden innokkuus saada koulutettuja nuoria on kiihtyvää. Samanaikaisesti Pohjois-Pohjanmaalla vallitseva korkea nuorisotyöttömyys tekee tilanteesta entistä haasteellisempaa. Kaikesta huolimatta poikkeuksellisen terve väestörakenne korkeasti koulutettuine nuorineen on alueen ainutlaatuinen kilpailuetu, jota on kaikin keinoin vaalittava ja työllistyminen turvattava.

Työvoima- ja työllisyyskehitys

Pohjois-Pohjanmaan työllisyys on parantunut kaiken aikaa 90-luvun alun laman jälkeen. Hyvä kehitys notkahti 2008 alkaneen laman seurauksena kohentuakseen taas vuoden 2009 loppupuolella. Nyt hyvä työllisyyskehitys näyttäisi vähintäänkin hidastuneen. Kuitenkin 2015 ulottuva Etna alue-ennuste odottaa työllisyyskehityksen trendin olevan positiivinen, vaikkakaan taantumaa edeltävälle tasolle ei vielä silloin ylletä.

Alueelle on tyypillistä koko maan keskiarvoa korkeampi työttömyys ja erityisesti nuorten korkea työttömyysaste. Kaupunkien välisessä vertailussa Oulussa on nuorten työttömien osuus työttömistä suurin. Ouluun muuttaa vuosittain yli 200 nuorta työtöntä, joista useilta puuttuu ammatillinen koulutus. Vahvana opiskelupaikkakuntana opiskelijoiden osuus väestöstä on maan korkeimpia, mikä merkitsee suurta valmistuvien määrää. Työnhaussa myös korkeasti koulutettu nuori jää usein töitä vaille. Työvoiman, ja erityisesti nuorten kohdalla, osaamisesta ja työvalmiuksista on pidettävä huolta. Tarvitaan riittävä määrä koulutuksen aloituspaikkoja ja erityisiä toimia valmistuvien työllistymisen tukemiseksi. Ellei näin toimita, vaarana on, että syntyy uutta pitkittyvää työttömyyttä ja pysyvää syrjäytymistä työmarkkinoilta. ELYn kärkihaasteena on nuorisotyöttömyyden nujertaminen.

Pohjois-Pohjanmaan poikkeuksellisen väestönkehityksen seurauksena työikäinen väestö ei juuri vähene vuoteen 2030 mennessä. Oulun seutukunnassa työmarkkinoille tuleva ikäluokka on poistuvaa suurempi tulevina vuosikymmeninä. Toisaalta muissa seutukunnissa työmarkkinoilta poistuvien määrä ylittää työmarkkinoille tulevien määrän jo nykyisin. Tämä tarkoittaa sitä, että työvoiman tarjonta on ollut ja tulee olemaan keskimäärin muuta maata suurempi. Tämä luo osaltaan edellytyksiä elinkeinoelämän toiminnalle tulevina vuosina.

Työvoiman määrän kasvu Oulun seutukunnassa edellyttää uusien työpaikkojen määrän kasvua ja lisääntyvää työssäkäyntiä Oulun seudun ulkopuolella työttömyyden kasvun ehkäisemiseksi. Osa työvoiman määrä kasvusta purkautuu muuttoliikkeenä alueille, joissa työikäinen väestö vähenee. Maaseudulla muuttoliike, erityisesti nuorten naisten poismuutto, vinouttaa työvoiman rakennetta ja vaikeuttaa työvoiman korvaamista mm. naisvaltaisilla palvelualoilla. Nuorten suuren muuttoliikkeen ja väestöosuuden seurauksena nuorten korkea työttömyys on Oulussa jatkuvana haasteena.

Elinkeinoelämän näkymät ja vaikutukset työvoiman kysyntään

Pohjois-Pohjanmaan tuotantorakenne on hyvin lähellä maan keskiarvoa. Toisaalta se on kuitenkin muuta maata vientiriippuvaisempaa, jonka vuoksi talouden taantuma koetteli elinkeinoelämää. Hyvää elpymisjaksoa häiritsee viimeaikainen globaali epävarmuus. Epävarmuus on synkistänyt näkymiä, vaikka käytännön tasolla se ei vielä juurikaan näy muutamaa YT-ilmoitusta lukuun ottamatta.

Tällä hetkellä koko Pohjois-Suomessa on meneillään suurhankkeita kaivostoiminnassa ja energia-toimialalla. Nämä vaikuttavat jo nyt ja erityisesti tulevina vuosina Pohjois-Pohjanmaalla suoraan ja kerrannaisvaikutuksineen. Tällä hetkellä hankkeet näkyvät jo perinteisessä teollisuudessa ja logistiikka-alalla lisääntyneenä työvoiman kysyntänä. Uusiutuvan energian tuotannon nopea kasvu, Pohjois-Suomen ja Itä-Suomen uudet kaivokset ja Barentsin luonnonvarojen hyödyntäminen tarjoavat tulevaisuudessa uusia työmahdollisuuksia suoraan metallituote- ja konepajateollisuudelle, kuljetusalalle, satamapalveluihin, suunnittelupalveluihin, moniin teollisiin palveluihin ja välillisesti monille muille aloille. Myös Pohjois-Pohjanmaan eteläosissa odotukset tulevien vuosien historiallisen suuresta hankkeesta ovat liikahtaneet eteenpäin, kun Pyhäjärven asema sijoituspaikaksi eurooppalaiselle hiukkasfysiikan laitokselle on lujittunut viime aikoina.

ICT -ala selviytyi taantumasta perinteisiä aloja paremmin, mutta tietotekniikka ja tietoliikenneinsinöörien työttömyys kasvoi parissa vuodessa kaksinkertaiseksi yli

300 henkilöön. Pohjois-Pohjanmaan ja erityisesti Oulun seutukunnan työllisyyteen vahvasti vaikuttavan alan rakennemuutos jatkuu nyt Nokian keväisen strategian muutoksen vauhdittamana. Strategian muutos tuo lyhyellä aikavälillä irtisanomisia, mutta pitemmällä aikavälillä se mahdollistaa alueelle uutta yrittäjyyttä, uusia innovatiivisia start-uppeja ja ICT-alan rakenteen monipuolistumista. Tiedossa on, että uudet ja vanhat ICT-alan yritykset palkkaavat lähiaikoina toista tuhatta uutta henkilöä. Yleisesti ottaen ohjelmisto-, tutkimus- ja tuotekehityshenkilöstön määrä lisääntyy, vaikka alihankinta ulkomailta kasvaa.

Työllisyyden kasvuun on näköaloja tutkimukseen ja tuotekehitykseen nojaavissa osaamisintensiivisissä liike-elämän palveluissa. Työllistäviä kasvuyrityksiä syntyy ICT -alan lisäksi erityisesti hyvinvointi-, ympäristö-, biotekniikka- ja kulttuurialoille. Erityisesti Oulun seudulla liike-elämän palvelujen kasvua vauhdittaa korkeasti koulutetun työvoiman saatavuus. Haasteena on erityisesti ratkaista suurhankkeiden työvoiman kohtaantoon liittyviä asioita, ei vain Pohjois-Pohjanmaan, vaan koko Pohjois-Suomen näkökulmasta.

Elinkeinoelämä ja liikennetarpeet

Pohjois-Pohjanmaan ja samalla Pohjois-Suomen elinkeinoelämä, erityisesti kasvava kaivannaisteollisuus, vaatii monipuolisia sekä nopeita liikenneyhteyksiä. Kansainvälisten liikenneyhteyksien tarve pohjoisesta Suomesta etenkin Luoteis-Venäjän ja muun Barentsin alueen sekä edelleen Aasian suuntiin korostuvat tulevaisuudessa. Koillisväylän avautuminen ja sen taloudellinen hyödyntäminen nähdään mahdolliseksi lähitulevaisuudessa. Liikenneyhteyksien kehittämisessä on huomioitava niin lento-, maa-, rautatie- kuin meriliikenteestä huolehtiminen. Bothnian Corridor -liikennekäytävän kehittäminen on keskeisessä roolissa Perämeren kaaren alueen teollisen tuotannon kuljetusten ja eri liikennekäytävien yhdistävyyden kannalta. Oulun asema ja merkitys Perämeren kaarella eri liikennekäytävien solmukohtana korostuu.

Odotettavissa oleva kaivosteollisuuden kasvu tulee vaatimaan erityisesti rautatie- ja meriliikenteen (satamat) osalta paljon. Seinäjoen ja Oulun välisen Pohjanmaan radan peruskorjaus turvaa sekä elinkeinoelämän että henkilöliikenteen kasvavia tarpeita. Raahen satama kuuluu Perämeren vilkkaimpiin ja se tulee kehitystyön ansiosta säilyttämään asemansa myös jatkossa. Lentoliikenteen tarjoamat nopeat henkilö- ja tavaraliikenteen kansainväliset yhteydet ovat elintärkeitä Pohjois-Suomen elinkeinoelämälle ja matkailulle. Oulun lentoliikenne on Suomen toiseksi vilkkainta. Oulunsalon lentoaseman laajennus vahvistaa alueen saavutettavuutta edelleen.

Maantieliikenteessä kehittämisen pääkohteina tulevat olemaan erityisesti valtatie 4 ja 8. ELY varautuu myös mahdollisen ydinvoimalan sijoituspäätöksen mukaisesti tiestön välittömiin kehittämistarpeisiin mainituilla teillä. Toiminta-alueen tärkeintä Venäjälle johtavaa maantieväylää, kantatietä 89 Paltamo – Vartius, varaudutaan kehittämään Karelia ENPI CBC- rahoituksen turvin. Kaivoksille johtavien yleisten teiden parantamiseen haetaan tarpeen mukaan erillisrahoitusta.

Ilmastomuutos, energia ja ympäristö

Ilmastomuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen sekä kestävä kehitys edistäminen ovat keskeiset ympäristöön liittyvät haasteet. Alueella on samanaikaisesti kyettävä varmistamaan taloudellinen kilpailukyky, ympäristövastuu ja osaamisen pääoma tilanteessa, jossa eletään toimintaympäristön nopean muutoksen aikaa.

Ilmastomuutoksen hillintä tulee muuttamaan kansainvälisen yhteistyön, kansallisen lainsäädännön ja markkinamekanismien kautta ihmisten ja yhdyskuntien toimintakulttuuria. Luonnon kantokyky selviytyä kuormituksesta on rajallinen. Ihmisten ympäristötietoisuus kasvaa edelleen. Ympäristöongelmien ratkaisut tullevat jo lähivuosina suuntaamaan entistä merkittävämmiin teknologian kehitystä ja talouden voimavarojen suuntaamista. Tämä avaa Pohjois-Pohjanmaalla uusia innova-

tiivisiä mahdollisuuksia, joiden hyväksikäyttöön ja edistämiseen ELYn voimavaroja tulee erityisesti suunnata yhdessä alueen yhteistyökumppanien kanssa.

Menestyksellisellä maankäyttöpolitiikalla ja kaavoituksella luodaan edellytyksiä yritystoiminnan ja asutuksen tarkoituksen mukaiselle sijoittumiselle myös ilmasto-
muutokseen sopeutumisen, energian säästön ja päästöjen vähentämisen tavoitteet huomioon ottavalla tavalla. Laaja-alainen alue- ja yhdyskuntasuunnittelu vaatii
myös liikennejärjestelmien uudelleen tarkastelua. Samoin ilmastomuutokseen sopeutuminen vaatii varautumista tulvariskeihin ja niiden hallintaan.

Yhteiskunnan läpi kulkevat aine- ja energiavirrat vaikuttavat ilmastomuutosta kiihdyttävästi tai hillitsevästi. Kysymyksessä on hiilidioksidipäästöjen, vaarallisten
aineiden, ravinnekuormituksen ja jätteiden käsittelyn hallinta.

Tavoitteet uusiutuvan energiankäytön lisäämiseksi heittävät haasteita koko alueen energiapolitiikkaan. Alueella on potentiaalia tuuli-, vesi- ja turve-energian li-
säämiseen, mutta käyttöönotto vaatii perusteellisia selvityksiä ja valtakunnan tason päätöksentekoa.

Vesienhoidon suunnittelussa on päästy suunnitelmien toteuttamisen vaiheeseen. Toteuttaminen ja toimenpiteiden rahoitus edellyttävät sekä valtakunnan tason
että aluetason yhteistyötä ja sitoutumista.

Luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttäminen on yksi keskeisimmistä ympäristöpolitiikan tavoitteista maailman laajuisesti. Perinteinen käsitys luon-
non suojelesta laajenee ja monipuolistuu ja liittyy yhä enemmän ekosysteemipalvelujen turvaamiseen ja luonnonvarojen kestäväan käyttöön.

EU:n strategiat ja rahoituskehykset muuttavat toiminnan painotuksia ja käytössä olevia rahoitusvälineitä. EU-rahoitteisten ympäristöhankkeiden toteutus edellyt-
tää elinkeinopoliittista näkökulmaa.

Tuottavuusvaatimukseen tulee vastata priorisoimalla toimintoja ja etsimällä uutta synergiaa niin ELY-keskuksen sisältä kuin ELY-keskusten väliltä. ELY on mahdolli-
suus, joka vaatii ennakkoluulotonta asennoitumista toimintaympäristön kehittämisessä.

3. ELY -keskuksen esitys strategiseksi tulossopimukseksi

3.1. Alueen elinvoimaisuus

Strategiset painotukset	ELY -keskuksen esitys	Ministeriöiden kommentit
Alueen vahvuuksien tunnistaminen ja hyödyntäminen	Pohjois-Pohjanmaa on laaja ja luonnoltaan monimuotoinen maakunta. Maakunnan itäraja on samalla myös osa EU:n ja Venäjän välistä rajaa. Pohjoinen ulottuvuus, koillisväylän avautuminen, pohjoisen kaivannaisteollisuus sekä muut Barentsin alueen luonnonvarat tulevat muuttamaan alueen logistista asemaa merkittävästi. Elinkeinorakenne on monipuolinen perustuen sekä perinteisiin elinkeinoihin kuten maa- ja metsätalouteen, että uuteen teknologiaan ja teollisuuteen, palveluihin, kauppaan ja rahoitukseen. Muista maakunnista poiketen Pohjois-Pohjanmaalla on erityisen paljon nuoria.	

	<p>Alueen erityiset vahvuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maan tasapainoisin väestörakenne: alueella on runsaasti korkeasti koulutettua ja nuorta työvoimaa. - Pohjoinen ulottuvuus - seudun logistisen sijainnin merkittävyys: Perämerenkaari, Barents, Luoteisväylä - Kivi- ja kaivannaisteollisuus mahdollisuutena: kaivostoiminta ja jatkojalostus - Pyhäjoen ydinvoimalahankkeen vaikutukset alueen elinkeinoelämään - Monipuoliset energiamahdollisuudet: tuuli, vesi ja bioenergia - Muut mahdolliset suurhankkeet esim. Laguna Pyhäjärvellä - Hyvät edellytykset matkailun ja muun elinkeinotoiminnan sekä vetovoimaisuuden kehittämiseksi: monimuotoinen ja puhdas luonto, hyvät yhteydet, osaavaa työvoimaa jne. - Alueella on hyvät edellytykset hyvinvointialan kehittämiseksi - Kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävät innovaatiokeskittymät - Oulun seudulla runsaasti kansainvälistä osaamista - Oulun seudulla runsaasti ICT – osaamista <p><i>Toimenpiteet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ELY -keskus tukee Oulun seudun logistisen sijainnin sekä ICT- ja kansainvälisen osaamisen hyödyntämistä maakunnan kehittämisen veturina - ELY -keskus tukee kaivannaisteollisuuden kehittämistä, jatkojalostusta ja toimialan huippuosaamisen kehittämistä - Suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa hanke, jolla edistetään ja tuetaan ydinvoimahankkeen tuomia mahdollisuuksia alueen työllisyyteen ja elinkeinoelämään. - ELY -keskus osallistuu maakunnan energiastrategian päivittämiseen ja huomioi valitut painopisteet toiminnassaan. - ELY -keskus varautuu alueen muihin suurhankkeisiin. - ELY -keskus osallistuu Pohjois-Pohjanmaan kansainvälistymisstrategian laadintaan yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan liiton ja muiden sidosryhmien kanssa. Toimenpiteet toteutetaan strategian suuntaisesti. - ELY -keskus toteuttaa ja kehittää ennakointitoimintaa yhdessä maakuntien kanssa työvoiman kohtaannon parantamiseksi Pohjois-Suomessa. - ELY -keskus edistää osaltaan KAKEPOLIS –strategian mukaisten kärkihankkeiden toteuttamista. 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - ELY -keskus edistää Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiohjelman toteuttamista. - Pohjoisen ulottuvuuden tarjoamiin mahdollisuuksiin tarttuminen ja hyödyntäminen 	
<p>Tasapainoinen väestörakenne ja korkea työllisyys</p>	<p>Pohjois-Pohjanmaan väkiluku kasvaa ja ikärakenne on nuori. Alueen haasteena on erityisesti korkea nuorisotyöttömyys. Nuorisotyöttömyyden kasvun estämiseksi ja työttömyyden vähentämiseksi tarvitaan monipuolista elinkeinoelämän ja yritysten kehittämistä uusien työpaikkojen luomiseksi. Työssäkäyntialueet laajenevat maakunnan osaavan työvoiman saatavuusongelmien poistamiseksi.</p> <p>Oulun seudun vetovoimaa ja työllisyyttä edistää tasapainoinen työpaikka-alueiden, asumisen ja palveluiden sijoittuminen sekä hyvät liikenneyhteydet ja tehokas joukkoliikennejärjestelmä, jotka tukevat työssäkäynnin ja asioimisen sujuvuutta kestävä kehityksen mukaisesti.</p> <p><i>Toimenpiteet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nuorisotyöttömyyden vähentäminen; Uudet urat – toimintamallin arviointi ja jatkotoimista päättäminen; Nuorten ohjauksen työryhmä; Nuorten työllistymisen ja koulutukseen hakeutumisen edistäminen. - Haja-asutusalueiden väestön työllisyyden ja palveluiden turvaaminen uusia toimintatapoja kehittämällä; Yhteispalvelupisteiden kehittäminen. Seudullisten yrityspalvelujen kehittäminen. - TE –toimistojen palvelumallin jatkokehittäminen työnvälityksen tehostamiseksi. - Ennakointiyhteistyötä tehostamalla vastataan laajentuneen työmarkkina-alueen rekrytointiongelmiin. 	
<p>Kestävä yhdyskuntakehitys ja toimiva liikennejärjestelmä</p>	<p>Yhdyskuntarakennetta eheytetään erityisesti kaupunkiseuduilla yhteensovittamalla maankäytön, asumisen ja liikenteen tarpeet. Alueidenkäytön ohjauksessa painotetaan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja maakuntakaavan huomioon ottamista. Alueidenkäytön suunnittelulla edistetään elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä sekä maaseudun asutuksen ja palveluiden säilymistä. Varmistetaan, että palvelut ja työpaikat ovat hyvin eri väestöryhmien saavutettavissa kaikilla kulkumuodoilla. Huomiota kiinnitetään eri kulkumuodot huomioon ottavaan suunnitteluun, erityisesti toimiviin jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiin.</p>	

	<p><i>Toimenpiteet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaupunkiseutujen, erityisesti Oulun seudun, yhdyskunta- ja palvelurakenteen kehittäminen kokonaisuutena. - Yhdyskuntarakenteen eheyttäminen olemassa olevaa infrastruktuuria hyödyntämällä, erityishuomiota hajarakentamisen hillitsemiseen taajamien lievealueilla. - Jatketaan maankäytön ja liikenteen suunnittelun ohjauksessa toimintamallia, jossa kunnat toimivat yhdessä maakunnan liiton ja POPELYn kanssa. <p><i>Hankkeet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan kokonaisuudistus, uuden Oulun yleiskaavoitus ja muut Oulun seudulla vireillä olevat merkittävät kaavahankkeet sekä muiden kuntien merkittävät yleiskaavat. - Oulun- ja Kajaanin seudun liikennejärjestelmäsuunnittelu. 	
<p>Luonnonvarojen kestävä käyttö</p>	<p>Pohjois-Pohjanmaan runsaita ja monipuolisia luonnonvaroja hyödynnetään harkitun taloudellisesti ja kestävästi, käyttäen hyväksi uusinta tutkimustietoa. Edistetään monipuolisia sekä innovatiivisia toimia ja hankkeita esim. materiaalien käytössä, maataloudessa ja vesihuollossa.</p> <p><i>Toimenpiteet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Edistetään biotaloutta sekä parannetaan tuotannon ja kulutuksen materiaali- ja energiatehokkuutta. <ul style="list-style-type: none"> o tuki yritysten kehittämiseen ja osaamisen lisäämiseen uusien liiketoimintamahdollisuuksia luomiseksi o jätteen määrän vähentäminen o lannan ja muiden eloperäisten materiaalien hyötykäyttö ravinteiden mahdollisimman tarkaksi hyödyntämiseksi. o puuaineksen ja lannan energiahyötykäyttö; ensisijaista puun jatkojalostaminen massa-, rakennus-, huonekalu- ym. teollisuudessa. o Lisätään sähköisen asioinnin käyttöä energiankäytön ja kustannusten vähentämiseksi sekä palvelujen parantamiseksi - Hyödynnetään uuden ympäristötutkimuksen yhteenliittymän (LYNET) tuotta- 	

	<p>maa tutkimustietoa yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa luonnonvarojen kestävä käytön edistämiseksi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osallistutaan luonnonvarojen käytön strategiseen ohjaukseen. - Hyödynnetään Pohjois-Pohjanmaan monimuotoista luontoa kestävässä matkailussa elinkeinorakenteen monipuolistamiseksi. - Suunnitellaan suurhankkeisiin liittyvä logistiikkaa siten, että se palvelee samalla mahdollisimman laajaa käyttäjäkuntaa. - Suunnataan turvetuotanto ojitetuille tai muuten luonnontilaltaan merkittävästi muuttuneille soille ja turvemaille. - Osallistutaan soidensuojelun täydennysohjelman laatimiseen. - Parannetaan kalojen kulkumahdollisuuksia rakennetuissa vesistöissä. Kehitetään säännöstelykäytäntöjä ja toteutetaan kunnostuksia ottaen huomioon mm. vesienhoidon, tulvariskien hallinnan ja virkistyskäytön vaatimukset. <p><i>Hankkeet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kiviaineksen käyttöä, pohjavesien suojelua ja vedenhankintaa yhteen sovittava POSKI-projekti - Vaelluskalojen palauttamishankkeet lijoella ja Oulujoella 	
<p>Monimuotoinen luonto ja puhtaat vedet</p>	<p>Pohjois-Pohjanmaan luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen pysäytetään vuoteen 2020 mennessä edistämällä laaja-alaista luonnon monimuotoisuuden suojelua sekä luonnonsuojelualueverkostossa että sen ulkopuolella. Vesien hyvään tilaan edetään laaja-alaisella yhteistyöllä.</p> <p><i>Toimenpiteet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Edistetään luonnonsuojelualueverkoston toimivuutta ja parannetaan alueiden välisiä ekologisia yhteyksiä. - Edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelua suojelualueverkoston ulkopuolella osallistamalla maankäytön suunnittelun ohjaukseen, hankkeiden vaikutusten arviointiin ja toteutetaan Metso-ohjelmaa yhdessä metsäalan toimijoiden kanssa. - Edistetään laji- ja luontotyyppisuojeleja. - Edistetään vesien- ja merenhoidossa sellaisten toimenpiteiden toteuttamista, joiden avulla parhaiten voidaan saavuttaa ja turvata vesien hyvä tila; <ul style="list-style-type: none"> o vähennetään hajakuormitusta, toteutetaan ja tuetaan vesienhoito- 	

	<p>suunnitelman mukaisia kunnostustoimia,</p> <ul style="list-style-type: none"> o kannustetaan maatalouden ympäristötukitoimien mahdollisimman laajaan, laadukkaaseen ja kohdennettuun toteuttamiseen tiedotuksen ja neuvonnan avulla o vähennetään happamista sulfaattimaista aiheutuneita vesistöhaittoja, o toimeenpannaan hajajätevesiasetusta huolehtimalla mm. tiukempien vaatimusten alueiden määrittelemisestä ja neuvonnan kehittämisestä, o osallistutaan merialueiden inventointiin ja kestävän käytön suunnitteluun, o edistetään nuorten osallistumista ja välittäjäorganisaatioiden (esim. vesiensuojeluyhdistykset) perustamista monimuotoisten luonnon- ja vesiensuojeluhankkeiden toteutukseen. <ul style="list-style-type: none"> - Osallistutaan uuden maatalouden ympäristötukijärjestelmän valmistelutyöhön ja varmistetaan maakunnan erityispiirteiden huomioon ottaminen. - Edistetään puhtaaseen veteen liittyvää osaamista ja tuetaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja kansainvälistä yhteistyötä. - Edistetään luonnon monimuotoisuutta koskevan tiedon hallintaa ja laaja-alaista käyttöä. <p><i>Hankkeet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Siirtoviemäriverkoston täydentäminen - Pohjois-Pohjanmaan kulttuuriympäristöohjelman päivitys, sisältäen myös maisema-alueita - Vedenalaisen meriluonnon inventointi, Velmu-hanke - Maanomistajista ja vesistöjen omistajista ympäristönhoitajia - Happamien sulfaattimaiden kartoitus- ja toimenpideprojektit 	
3.2. Elinkeinoelämän menestystekijät		
Strategiset painotukset	ELY -keskuksen esitys	Ministeriöiden kommentit
Hyvä saavutettavuus ja maankäyttö	Maankäytön suunnittelussa ja liikennejärjestelmäsuunnittelussa otetaan huomioon elinkeinoelämän logistiikkatoimintojen tarpeet. Pääteiden osalta kuljetusketjujen toimivuus ja turvallisuus varmistetaan kehittämällä päätieverkon välityskykyä ja huolehtimalla talvikauden tasalaatuisesta palvelutasosta. Alemmalla tieverkolla tienpidon resurssit niukkenevat, mutta tieverkon liikennöitävyys turvataan. Niukkenevia resursseja kohdennetaan tieverkon merkittävyyden perusteella elinkei-	

	<p>noelämän tarpeita korostaen.</p> <p><i>Toimenpiteet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Oulun seudun ja Kajaanin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmissa tarkastellaan elinkeinoelämän logistiset tarpeet osana liikennejärjestelmän kehittämistoimia ja maankäytön suunnittelussa varataan alueita uusille logistiikkatoiminoille. - Pohjois-Pohjanmaan (ja Kainuun) kuntia ohjataan varaamaan maankäytön suunnittelussa logistiikka-alueita, joihin on toimivat liikenneyhteydet. - Tieverkon palvelutasosuunnittelussa laajennetaan yhteistyötä elinkeinoelämän toimijoiden kanssa. - Toteutetaan Pyhäjoen ydinvoimalan perusteella tarvittavat valtatie 8:n parantamistoimenpiteet. <p><i>Hankkeet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun liikenneväylähankkeet tärkeysjärjestyksessä: <ul style="list-style-type: none"> o Seinäjoki – Oulu radan kehittäminen o Valtatien 4 Oulu – Kemi kehittäminen o Oulun meriväylän syventäminen o Valtatien 8 Vaasa – Oulu kehittäminen o Valtatie 22 Oulu – Kajaani kehittäminen - Käynnistetään tieverkon hoito- ja ylläpitosuunnitelman uudistaminen (Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu), joka tehdään yhteistyössä elinkeinoelämän toimijoiden ja eri viranomaistahojen kanssa. - Uudistetaan alemman tieverkon (seutu- ja yhdystiet) merkittävyysluokitus (Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu). - Uudistetaan Pohjois-Suomen logistiikkastrategia yhteishankkeena maakuntien (Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu, Lappi) kanssa - Kehitetään Oulun liikenne -tietopalvelua. 	
Yritysten ja julkisen sektorin uudistumiskyky	ELY-keskuksen tavoitteena on alueen elinkeinorakenteen muutoksen tukeminen ja uudistaminen sekä elinkeinorakenteen monipuolistaminen. Eri toimenpiteillä edistetään yritysten kasvua ja kansainvälistymistä sekä pienyritysten toimintaedelly-	

	<p>tyksiä unohtamatta panostusta myös työelämän laatuun.</p> <p>Kasvu ja taloudellinen menestys edellyttävät kilpailukykyistä teollisuutta, palvelu-alojen kehittymistä, uusia ja kasvuhakuisia sekä ekotehokkaita yrityksiä sekä korkeaa työllisyysastetta.</p> <p><i>Toimenpiteet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Suunnataan resursseja erityisesti hankkeisiin, jotka: <ul style="list-style-type: none"> o edistävät uusien tietointensiivisten yritysten perustamista ja osaamisen lisääntymistä o parantavat merkittävästi yritysten kansainvälistä kilpailukykyä o edistävät alueen elinkeinotoiminnan monipuolistumista ja kehittymistä o edistävät yritysten suku- ja omistajapolven vaihtumista - Osallistutaan ELY-keskuksen toimialueen SeutuYp -toimintaan aktiivisena koordinaattorina TEM:n yritysasiakkuusstrategian edistämiseksi. - Edistetään yritysten ympäristövastuullisuutta edellyttämällä tuettavilta hankkeilta myönteistä ympäristövaikutusta sekä tukemalla yritysten ympäristöjärjestelmien kehittämistä. - Tuetaan yritysten merkittäviä tuottavuutta parantavia investointeja ja kehittämistoimenpiteitä - Rakennemuutostilanteissa panostetaan uuden yritystoiminnan käynnistämiseen vapautuvan työvoiman osaamisen hyödyntämiseksi ja uusien työpaikkojen luomiseksi. 	
<p>Kasvuun ja kansainvälistymiseen kannustava innovaatioympäristö</p>	<p>Kasvun ja kansainvälistymisen edistäminen on Pohjois-Pohjanmaan elinkeinoelämän menestymisen välttämätön edellytys ja uusiutumisen mahdollisuus. Kansainvälisen tason osaamispotentiaali, monipuolinen pk-yrityskanta ja uudet kasvualat (esim. kaivannaisala, uusiutuva energia, bio- ja terveysteknologia) muodostavat realistisen perustan elinkeinoelämän uusiutumiselle. Pohjois-Pohjanmaan innovaatioympäristön monipuolinen palveluvalikoima vastaa monenlaiseen kasvuun ja kansainvälistymiseen liittyvään asiakastarpeeseen. ELYn tavoitteena on yhdessä sidosryhmien kanssa tunnistaa kunkin asiakkaan kehittämistarpeet ja vastata tarpeisiin parhaimmin soveltuvilla yrityspalveluilla. Kehitettävä toimintamalli toteuttaa strategisia tavoitteita liittyen asiakaslähtöisyyteen, tarjonnan selkeyteen, vai-</p>	

	<p>kuttavuuteen ja ELY-keskuksen koordinoivan rooliin sidosryhmäyhteistyössä. Synergiamahdollisuudet toimialojen ja E+L+Y -vastuualueiden yhteistyölle ovat uusi mahdollisuus innovatiivisuuden ja kansainvälistymisen kehittämisessä.</p> <p><i>Toimenpiteet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - TEM:n Kasvuväylä-palvelun laajentaminen <ul style="list-style-type: none"> o Käytännöt asiakastarpeiden ja niihin soveltuvien palvelujen tunnistamiseen o TEM:n yritysasiakkuusstrategian asiakassegmentti: Kasvua kansainvälistymällä hakevat pk-yritykset, niiden tunnistaminen sekä niiden kasvun edellyttämien tarpeiden selvittäminen. - Sopimukset Seudulliset yrityspalvelujen tuottajien kanssa tuovat verkostoitumishyötyä ja lisäävät ELY-keskuksen palvelujen tunnettuutta yrityksissä. - Yksityisen ja julkisen rahoituksen yhdistelmän kehittäminen yhdessä Oulun kaupungin Business Oulu -liikelaitoksen ja Technopoliksen MoneyTalks –foorumin kanssa <ul style="list-style-type: none"> o Oman pääoman ehtoisen rahoituksen puutteen ratkaisu - IKV-yksikön projektissa selvitetään mahdollisuuksia kaivossektorin kehittymisen edistämiseksi POP ELY-keskuksen Elinkeinot + Liikenne + Ympäristö - vastuualueiden välisten synergioiden kautta sekä Pohjoisten ELY-keskusten yhteistoiminnan kautta. <ul style="list-style-type: none"> o Toimialojen välisten synergiaetujen hyödyntäminen Pohjois-Suomen ELY-keskusten yhteistyössä - Kasvukeskusten ulkopuolisen elinkeinoelämän uudistaminen selvittämällä maaseuturahaston käyttömahdollisuuksien laajentamista esim. luovien alojen tukemiseen <ul style="list-style-type: none"> o Elinkeinorakenteen uudistumisen tukeminen <p><i>Hankkeet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kansainvälistymisfoorumi – oman tuotannon projekti -> Palvelutarjonta, yrityskanta - Pohjois-Pohjanmaan kansainvälisyysstrategian luominen 	
Uusiutuva energia ja ekotehokkuuden parantaminen	Uusiutuvan energiasektorin toimien ja ekotehokkuuden parantamisen kautta ELY-keskus vaikuttaa ilmastonmuutoksen hillintään. Pohjois-Pohjanmaalla uusiutuvan	

	<p>energian käyttö lisääntyy hyödyntäen alueen luontaisia energiavaroja. Tuulivoiman suunnittelu ja rakentaminen etenee maakunnassa. Ekotehokkuus paranee alueella syntyvän eloperäisen ja muun sivuvirran sekä jätteen hyödyntämisen lisääntyessä.</p> <p><i>Toimenpiteet ja hankkeet:</i></p> <p>Uusiutuva energia</p> <ul style="list-style-type: none"> - biomassojen hyödyntäminen <ul style="list-style-type: none"> o uusiutuvien metsäbiomassojen hyödyntäminen yhdessä muiden biomassojen kuten turpeen kanssa kestävä käyttö huomioiden o puukaasun käytön edistäminen pienemmän mittakaavan hajautetuissa ratkaisuisissa o peltobiomassojen hyödyntäminen sekä polttamalla että kaasuksi yhdessä maatalouden sivuvirtojen kanssa - tuulivoiman rakentamisen edistäminen <ul style="list-style-type: none"> o varmistetaan maankäytön suunnittelun sujuva eteneminen ja eri näkökohtien yhteen sovittaminen (maakuntakaavan uudistaminen, tuulivoima YVAt sekä kuntien yleiskaavoituksen ohjaaminen) <p>Ekotehokkuus</p> <ul style="list-style-type: none"> - eloperäisen jätteen hyödyntäminen energiaksi ja ravinteiksi - maaseutuohjelman mukaisen rakentamisen sekä maaseudun yritystoiminnan avustuksissa tuetaan uusiutuvan energian käyttöä lisääviä investointeja - teollisuuden sivuvirtojen esimerkiksi tuhkien hyödyntäminen maanparannusaineena - kuntien ja yritysten energiakatselmuksiin kannustaminen ja energiatehokkuutta parantavien investointien edistäminen - varmistetaan alueellisen jätesuunnitelman toteutuminen - koulutus ja uusimman tiedon välittäminen yrityksiin ja kuntien rakennusvalvontaan 	
Toimivat työmarkkinat ja osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen	Toimivilla työvoima- ja yrityspalveluilla edistetään työnhakijoiden ja työpaikkojen kohtaantoa. Elinkeinoelämää edistetään sujuvasti toimivilla julkisilla työvoimapalveluilla, yritysten neuvonta- ja kehittämispalveluilla, yritysrahoituksella ja työllisyysmäärärahoilla. Muutostilanteissa työmarkkinoiden toimivuus taataan palvelujen kautta. Keskeistä on palvelurakenteen yhdenmukaistaminen.	

	<p><i>Toimenpiteet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vahvistetaan alle 30-vuotiaiden nuorten koulutukseen ja työhön ohjausta ja kehitetään uusia toimintatapoja kumppanuusyhteistyössä. - Kehitetään ohjauspalveluja elinikäisen oppimisen näkökulmasta parantamaan koulutuksen osuvuutta, tukemaan työurien jatkamista ja madaltamaan työllistymisen esteitä. - Rakenteellista työttömyyttä alennetaan työhallinnon palveluilla sekä synergisillä yhteishankkeilla muun muassa kuntien kanssa. - Tehokkailla työvoima- ja yrityspalveluilla edistetään yritysten toimintaedellytyksiä ja henkilöasiakkaiden työllistymistä. - Nopeutetaan asiakkaiden siirtymistä TE-toimistojen monikanavaisten palvelujen käyttäjiksi. - TE-toimistot toteuttavat vireillä olevaa TEM:n TE-toimistoverkkouudistusta. - Kehitetään työperäistä maahanmuuttoa tukevia palveluja. <p><i>Hankkeet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nuorten yhteiskuntatakuun toteuttamisessa vahvistetaan kytköstä elinkeinoelämään sekä muodostetaan kumppanuusverkostot (kunnat, elinkeinoelämä, koulutusorganisaatiot, TE-toimistot, ELY-keskus) - Elinikäistä ohjausta ja koulutusta vahvistetaan hanketyöllä - Kehitetään asiakkaiden ja työmarkkinoiden tarpeista lähtevää palvelutarjontaa erityisesti Pohjois-Suomen suurhankkeiden näkökulmasta. - Koulutustarpeiden oikea-aikaiseen ennakointiin vaikuttaminen ja työvoimapolitiittisen koulutuksen vaikuttavuuden parantaminen - Yritysyhteistyön ja -palvelutoiminnan kehittäminen painopisteeksi TE-toimistoissa - Verkkopalvelujen käytön tehostaminen ja monipuolistaminen - TE-toimistojen henkilöstön osaamista vahvistetaan tunnistamaan työnantaja- ja henkilöasiakkaiden palvelutarpeet 	
3.3. Väestön hyvinvointi		
Strategiset painotukset	ELY -keskuksen esitys	Ministeriöiden kommentit
Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	POP ELYn strategisena tavoitteena on ELY synergiaa hyödyntäen tunnistaa ne osat alueet, joissa elinkeino-, liikenne-, ympäristönäkökulmista voidaan parhaiten edistää terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön säilyminen ja kehittyminen.	

Pitkän aikavälin keskeisimmät haasteet ovat kestävän kehityksen varmistaminen ja ilmastomuutoksen vaikutuksiin varautuminen ja reagoiminen. Hyvät elinolosuhteet, puhdas luonto, laadukas rakennettu ympäristö ja liikenneinfra, turvallinen liikkuminen ja kulttuuriympäristön kerroksellisuus lisäävät viihtyisyyttä ja sitoutumista Pohjois-Pohjanmaahan asuin- ja työpaikka-alueena.

Toimenpiteet:

- Varmistetaan ELYn sisällä ja keskeisten sidosryhmien kanssa yhteiset tavoitteet terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön luomiseksi ja ylläpitämiseksi.
- Toiminnassa ja lainsäädännön suunnitelmallisessa valvonnassa kiinnitetään huomiota riskien tunnistamiseen, varautumiseen ilmastomuutoksen vaikutuksiin kuten tulviin ja rankkasateisiin sekä onnettomuus- ja häiriötilanteisiin varautumiseen ja hallintaan. ELY-keskus tuottaa ja jakaa ajankohtaista tietoa ympäristön tilasta ja parantaa kansalaisten ja muiden toimijoiden ympäristötietoisuutta.
- Selvitetään pilaantuneiden alueiden kunnostustarvetta ja edistetään erityisesti pohjavesiä uhkaavien sekä muiden merkittäviä ympäristö- ja terveysriskejä aiheuttavien kohteiden kunnostamista. Pohjavesialueiden suojelutoimia kohdennetaan erityisesti vedenhankinnan kannalta tärkeille pohjavesialueille, joille edistetään suojelusuunnitelmien laatimista.
- Tuetaan yhteiskunnan toimintaedellytysten, mm. uusien energia- ja kiviainehankkeiden, kehittymistä toimimalla asiantuntijana ja ohjaajana elinkeino-, liikenne- ja ympäristönäkökulmien osalta huolehtien myös siitä, että hankkeiden ympäristövaikutusten arviointi suoritetaan oikea-aikaisesti ja laadukkaasti.
- Tuetaan kulttuuriympäristöjen suojelua ja luonnon virkistyskäyttöä lisäämällä kulttuuriympäristöön liittyvää tietoa ja arvostusta sekä tukemalla luonnon virkistyskäytön edellytyksiä.
- Valtion omistamien vesirakenteiden laadukkaalla kunnossapidolla varmistetaan rakenteiden turvallisuus myös ääritilanteissa. Rakenteiden toimivuus luo turvallisuutta sekä edesauttaa alueen elinvoimaisuutta ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.

Hankkeet:

- Kiviaineksen käyttöä, pohjavesien suojelua ja vedenhankintaa yhteen sovittava

	<p>Poski-projekti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Perämeren öljyntorjunnan kehittämishanke (PÖK-hanke) - Kulttuuriperintö maakunnan voimavaraksi (KULMAPOHJOLA) - Pohjolan luonto ja kulttuuri (Polku) 	
Toimivat matkat	<p>Liikenteen osalta on valmistunut liikennestrategia (KAKEPOLI), joka linjaa liikenteen kehittämistä Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla. Kaupunkiseutujen liikkumisessa tavoitteena on kävelyn ja pyöräilyn sekä joukkoliikenteen edistäminen. Maaseudulla turvataan liikkumisen peruspalvelut. Oulun seudulla joukkoliikenteessä tavoitteena on houkutteleva palvelutaso ja kaukoliikenteen runkoreiteillä palvelutason parantaminen. Yhteydet matkailukeskuksiin ja matkailukeskuksissa perustuvat kestävän liikennejärjestelmän ratkaisuihin. Alueellisen liikenneturvallisuustyön koordinoinnissa on uusi toimintamalli viety käytäntöön ja liikenneturvallisuus-suunnittelu on ajantasaista. Maankäytön suunnittelussa otetaan huomioon kaupallisten palvelujen saavutettavuuden parantaminen ja keskusta-alueiden kehittäminen.</p> <p><i>Toimenpiteet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Oulun seudulla valmistaudutaan joukkoliikenteen kilpailuttamiseen ja seudun joukkoliikenteen toimivaltaisen viranomaisen muodostamiseen. - Kehitetään aktiivisesti uusia, hallinnonalat ylittäviä kuljetusratkaisuja yhteistyössä kuntien ja yritysten kanssa. - Painotetaan kaavoituksen ohjauksessa keskusta-alueiden merkitystä, kaupallisten palvelujen hyvää saavutettavuutta eri liikennemuodoilla. Varmistetaan, että kaupallisten palvelujen sijoittaminen perustuu riittäviin selvityksiin. - Matkaketjuja kehitetään erityisesti kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen välillä. <p><i>Hankkeet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Oulun seudun ja Kajaanin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmat uudistetaan. - Matkailukeskusten liikennejärjestelmäsuunnitelmat uudistetaan - ELY-keskus on mukana kaupan maakunnallisen palveluverkon suunnittelussa, joka laaditaan Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan uudistamisessa. - ELY-keskus toimii aktiivisesti lentoaseman ja Oulun matkakeskuksen välisen 	

	<p>liityntäliikenteen kehittämisessä.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Taajamakohtaiset kävelyn ja pyöräilyn kehittämissuunnitelmat laaditaan 2-3 kuntaan ja liikenneturvallisuussuunnitelmien yhteydessä tehdään vastaava suunnittelu 2-3 kuntaan vuosittain. - Uudistetaan yli kymmenen vuotta vanhat kuntien liikenneturvallisuussuunnitelmat. 	
Turvallinen ruoka	<p>ELY-keskus edistää maakunnan vahvojen tuotantosuuntien, kuten maidon- ja naudanlihan tuotannon sekä perunantuotannon kilpailukykyä. ELY-keskuksen toiminnalla vaikutetaan keskeisten maataloustuotteiden tuotantomäärien säilymiseen alueella sekä elintarvikealan kilpailukykyyn edistämiseen. Toimenpiteillä parannetaan ruokaturvaa ja samalla vastataan tavoitteeseen lisätä lähi- ja luomuruokaa. Tuotantopaikkojen ja tuotteiden valvonnalla varmistetaan elintarvikeketjun laatu-tekijöitä, turvallisuutta, luotettavuutta sekä jäljitettävyyttä.</p> <p><i>Toimenpiteet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vahvistetaan elintarvikeketjun kilpailukykyä erityisesti maakunnan vahvojen tuotantosuuntien osalta - Kehitetään luomutuotantoa ja edistetään lähiruoan saatavuutta Manner-Suomen maaseutuohjelman keinoin - Varmistetaan tuotantopaikkojen, tuotteiden ja tuotantoeläinten osalta tuotannon turvallisuus yhdessä ohjaavien ja alueellisten viranomaistahojen kanssa kehittämällä eri viranomaisten välistä yhteistyötä ja lisäämällä tiedonvaihtoa - Järjestetään koulutusta ja neuvontaa yhteistyössä toimijoiden kanssa elintarvikeeturvallisuuteen liittyvien riskien vähentämiseksi <p><i>Hankkeet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Maidon- ja naudanlihan tuotannon kehittämishankkeiden jatkaminen alueella - Perunantuotannon kehittämishankkeiden rahoittaminen ja kansainvälistyvän toiminnan tukeminen - Luomutuotannon kehittämis- ja tiedotushankkeiden tukeminen - Lähiruokahankkeet ja lähiruoan tunnettuuden edistäminen 	
Nuorten osallistaminen	<p>Nuorisotyön ja -politiikan tavoitteena on nuorten aktiivisen kansalaisuuden edistäminen, sosiaalinen vahvistaminen sekä kasvu- ja elinolojen parantaminen. Aktii-</p>	

vista kansalaisuutta edistetään vahvistamalla nuorten osallistumista harrastustoimintaan, oman elinympäristön kehittämiseen sekä yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Nuorten vaikuttamismahdollisuuksia vahvistetaan ja nuorten tieto- ja neuvontapalveluja tuetaan sekä alueellisesti että paikallisesti. Edistetään oppimista tukevien, terveellisten ja turvallisten toimitilojen uudistamista sekä oppilaitosverkoston kehittämistä ja tasapuolista saavutettavuutta.

Toimenpiteet:

- Nuorten työmarkkinoille kiinnittymistä tuetaan toteuttamalla nuorten yhteiskuntatakuu täysimääräisesti.
- Yritysyhteistyötä tiivistetään ja yhteistyöverkostoja lisätään nuorten työllistymisessä.
- Monialaista viranomaisyhteistyötä edistetään ja turvataan nuoriin kohdistuvat lähipalvelut.
- Osallistutaan lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelman toimeenpanoon alueellisesti ja sovitetaan yhteen nuorisopolitiikkaa aluetasolla.
- Hoidetaan yhteistyösopimukseen perustuva kansainvälinen toiminta.
- Tuetaan koulutuksen järjestäjien oppilaitosrakentamisen perustamishankkeita opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistaman rahoitussuunnitelman ja sen myöntämien valtuuksien ja määrärahojen rajoissa.
- Hankkeiden arvioinnissa ja informaatio-ohjauksessa korostetaan oppimisympäristön turvallisuutta, terveellisyttä sekä esteettömyyttä.
- Rakentamisessa kannustetaan energiatehokkuuteen, tilojen joustavaan moninaiskäyttöön sekä hallinnonalojen yhteistyöhön.
- Järjestetään oppilaitosrakentamiseen liittyvää koulutusta, neuvontaa ja informaatio-ohjausta.

Hankkeet:

- Nuorten työpajatoiminnalla ja etsivällä nuorisotyöllä tuetaan koulutukseen ja työelämään sijoittumista ja toimenpiteet nivelletään osaksi nuorten yhteiskuntatakuuta.
- Nuorten yhteiskuntatakuun toteuttamiseksi kehitetään toimintamalli yhteistyössä TE-toimiston sekä muiden viranomaisten kanssa.
- Kehitetään seinätöntä nuorten työpajatoimintaa, joka vahvistaa yritysyhteistyötä.

	<p>Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus hoitaa oman toimialueensa lisäksi Kainuun ELY –keskuksen toimialueella nuorisotoimen tehtävät.</p>	
<p>Maahanmuuttajien kotouttaminen</p>	<p>Alueella ja erilaisissa kunnissa tehtävä maahanmuuttotyö edellyttää pitkäjänteisyyttä, kaksisuuntaisuutta ja vahvana periaatteena palvelujen kehittämisessä tulee olla ns. normaaliuden periaate. Kotoutuminen on yksilöllinen ja myös yhteisöllinen prosessi, jonka kesto on vaikea normittaa. Maahanmuuttajien palvelujen kehittäminen tulee siksi huomioida myös osana ELY-keskuksen muita palveluja ja toimintoja.</p> <p>Pohjois-Pohjanmaalle on valmistunut maahanmuuttostrategia, joka antaa suunta-aviivat toteutettavalle työlle. Kainuussa työ on käynnistynyt ESR- hankkeena ja Kainuun maahanmuuttotyön linjaukset valmistuvat alkuvuonna 2012. Syyskuussa 2011 voimaan tullut uusi kotoutumislaki linjaa toimintojen kehittämisen painotukset. Tavoitteena on, että maahanmuuttajien nopeaa ja joustavaa pääsyä kotoutumista edistävien toimenpiteiden ja palvelujen piiriin tehostetaan. Alkukartoitusten avulla pyritään myös kartoittamaan maahanmuuttajien tarpeita entistä paremmin ja vastaamaan niihin aikaisempaa osuvammin.</p> <p>Työperäisen maahanmuuton merkitys tulee kasvamaan alueen suurhankkeiden myötä. Tähän varautuminen on tärkeää.</p> <p><i>Toimenpiteet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pakolaisten kuntiin sijoittamisen strategiatyö ja jalkauttaminen - Maahanmuuttajien palvelujen laatu ja asiakaslähtöisyys TE-hallinnon palveluissa; Kotoutumiskoulutuksen kehittäminen (esim. Osallisena Suomessa), integroidut työvoima- ja yrittäjyyspalvelut (esim. Seudulliset yrityspalvelut), maahanmuuttajanuorten kotouttaminen ja syrjinnän ehkäisy (esim. nuorten yhteiskuntatakuu), maahanmuuttajien tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut - Alueellisen ETNO:n toimintasuunnitelman mukaiset toimet - Poikkihallinnollisen yhteistyön tiivistäminen kotouttamisasioissa, mukaan lukien myös maakunnat ja kolmas sektori - Kuntien neuvonta ja tukeminen kotouttamisohjelmien päivittämisessä uuden lain vaatimalle tasolle - Kasvavaan työperäiseen maahanmuuttoon varautuminen 	

	<p><i>Hankkeet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kainuun maahanmuuttotyön linjausten tekeminen osana Kansainvälinen työvoima – projektia (ESR- hanke) - Osallisena Suomessa- hanke Pudasjärvellä 	
Kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut	<p>Kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalveluilla lisätään väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä edistetään työssä jaksamista, työurien pidentämistä ja osallisuutta. Kirjasto-, kulttuuri ja liikuntapalveluja kehitetään ja tuetaan sosiaalisen ja tiedollisen syrjäytymisen ehkäisemiseksi sekä sivistyksellisten perusoikeuksien toteutumiseksi. Taide ja kulttuuri ovat luovan talouden peruspilareita, jotka toimivat yhtenä alueellisenä voimavarana ja kehittäjänä. Kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut ovat kansalaisten peruspalveluja, minkä vuoksi niiden saatavuus Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa turvataan tasapuolisesti.</p> <p><i>Toimenpiteet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Edistetään kuntarajat ylittävää ja poikkihallinnollista yhteistyötä kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalvelujen järjestämisessä ja nähdään nämä palvelut kunnallisina peruspalveluina. - Edistetään lasten- ja nuorten ja muiden väestöryhmien lukutaitoa, erityisesti informaatio- ja medialukutaitoja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. - Tuetaan lasten ja nuorten liikunnan kehittämistä ja osallistutaan Liikkuva koulu – ohjelman toteutukseen. - Edistetään kirjasto- ja liikuntapalvelujen saavutettavuutta, esteettömyyttä ja monikäyttöisyyttä tukemalla kuntien kirjastorakentamista, kirjastoautojen hankintaa sekä liikuntapaikkarakentamista. - Kehitetään arki – ja lähiliikunnan olosuhteita jolla lisätään liikunnan edellytyksiä väestön lähiympäristössä. Erityisen huomion kohteena ovat laajojen käyttäjäryhmien liikuntapaikat, liikuntapaikkojen esteettömyys, monikäyttöisyys, turvallisuus ja rakennustekninen laatu. - Kirjasto- ja tietopalveluja kehitetään kaikille avoimina oppimis-, tapahtuma- ja elämysympäristöinä sekä edistetään kulttuurin moninaisuutta ottaen huomioon toiminta-alueen ikä- ja väestörakenteen muutokset sekä lisääntyvä monikulttuurisuus. - Vahvistetaan yhteisen, kaikille avoimen ja tasa-arvoisen liikuntakulttuurin toteutumista sekä lisätään liikunnan roolia maahanmuuttajien kotouttamises- 	

	<p>sa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tuetaan kirjastojen verkkopalvelujen tuottamista ja muun palveluvalikoiman monipuolistamista. - Tuetaan taide- ja kulttuuripalvelujen järjestämistä, kulttuuriyrittäjyyttä, luovien alojen työpaikkojen syntymistä sekä markkinointiosaamista - Edistetään kulttuurista tasa-arvoisuutta vahvistamalla taide- ja kulttuuripalvelujen alueellista saatavuutta luomalla niille parempia toimintaedellytyksiä - Painotetaan kansainvälisessä toiminnassa lähialueyhteistyötä. 	
3.4. ELY -keskusten toiminnan kehittäminen		
Strategiset painotukset	ELY -keskuksen esitys	Ministeriöiden kommentit
Johtajuus	<p>ELY-keskuksen johtamisen perusjärjestelmät ovat kunnossa. CAF-arvioinnin yhteydessä on tunnistettu johtamisjärjestelmän vahvuudet ja kehittämiskohteet. Jatkossa johtamisen kehittämisen painopisteinä ovat henkilöstöjohtamisen kehittäminen, strategisten kehittämishankkeiden määrittely ja toteutus sekä ELY-keskuksen yhteisen toimintakulttuurin vahvistaminen. Lisäksi vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden varmistamiseksi tullaan kehittämään organisaatorakennetta ja tarkastelemaan resurssien kohdentamista. Edelleen johdon toimintatapaa kehitetään niin että ELY on aloitteellisempi ja näkyvämpi aluekehitysviranomainen.</p> <p>Johtamisen kehittämisessä valmistaudutaan myös valtakunnallisiin linjauksiin ELY-keskusten johtamisedellytysten kehittämisessä tulossopimuskauden aikana.</p> <p><i>Kehittämistoimenpiteet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstön johtaminen: <ul style="list-style-type: none"> o Johdon rooli henkilökunnan motivoinnissa, johdon toimiminen roolimallina, avoimuus, kannustava ja positiivinen keskustelu ja ote o Mukaan keskijohdon koulutusohjelmaan - TE-toimistoverkkouudistuksen hallittu toteutus valtakunnallisten linjausten mukaisesti - Sisäisen ja ulkoisen toimintakulttuurin kehittäminen <ul style="list-style-type: none"> o Vahvistetaan toiminnan yhtenäisyyttä ohjaaviin tahoihin, asiakkaisiin ja sidosryhmiin. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategiayksión vahvistaminen tulosohejauksessa ▪ Johdon koordinoiminnin lisääminen tärkeissä aluekehityshankkeissa 	

	<ul style="list-style-type: none"> o Näkyvämpi ja aloitteellisempi ote aluekehitysviranomaisena - Strategiset kehittämishankkeet <ul style="list-style-type: none"> o Johto määrittelee CAF-proessin ja muun analysoinnin perusteella tärkeimmät strategiset kehittämiskohteet, niiden resursoinnin ja vastuuttamisen. o Strategisten kehittämistoimien toteutus ja vienti käytäntöön - Sisäinen valvonta ja riskien hallinta <ul style="list-style-type: none"> o Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan -tilaa arvioidaan vuorovuosina COSO-ERM ja CAF arvioinneilla sekä organisaation eri yksiköiden johdolle vuosittain suunnatulla erillisellä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kyselyllä. o Arviointien tulosten perusteella laaditaan kehittämisen toimintasuunnitelmia, joissa nimettyjen hankkeiden edistymistä sekä seurataan etä tarvittaessa tarkistetaan vuosittain. o Arviointien tulokset, kehittämisen toimintasuunnitelmien seuranta, eri tahojen tekemien tarkastusten havaintojen huomioiminen toimintojen kehittämisessä ja erilaiset tyytyväisyyskyselyjen tulokset muodostavat pohjan toimintakertomuksen yhteydessä johdon tekemälle sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausumalle. o Näkökulman jalkauttamistyössä edetään valtakunnallisten linjausten ja menettelytapojen mukaisesti. 	
Henkilöstö	<p>Valtion tuottavuustavoitteiden ja supistuvien toimintamäärärahojen johdosta henkilöstövoimavarojen hallinnan ja työhyvinvoinnin johtamisen merkitys toiminnan mahdollistajana korostuu. ELYn tavoitteena on hallita tuottavuustavoitteiden henkilöstöresursseihin kohdistuvia haasteita henkilöstösuunnittelun avulla. Henkilöstösuunnitelma toimii konkreettisenä ja informatiivisena johdon ja esimiesten työkaluna henkilöstövoimavarojen/- resurssien johtamisessa, kohdentamisessa ja kehittämisessä.</p> <p><i>Toimenpiteet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstösuunnittelun avulla tunnistetaan ELY-keskuksen strategian ja toiminnan kannalta kriittiset osaamisvaatimukset ja laaditaan osaamisen kehittämissuunnitelma. - Hallis-kehittämissuosituksen toteuttamisesta laaditaan erillinen suunnitelma, jolla on vaikutuksia mm. henkilöstösuunnitelmaan. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Laadittavana on parhaillaan varhaisen välittämisen –toimintamalli, jonka tarkoituksena on tukea henkilöstön työhyvinvointia ja työssä selviytymistä sekä esimiehiä työhyvinvoinnin johtamisessa. Toimintamalli käsittää "Varhainen tuki yksilön työkyvyn heiketessä"-oppaan sekä "Haastavat työyhteisötilanteet haltuun" –toimintamallin, jossa määritellään yhteiset menettelytavat työyhteisön häiriötilanteiden ennaltaehkäisyyn ja käsittelyyn. - Toteutetaan yhteistyössä Pohjoisten ELYjen kanssa työlähtöinen työhyvinvoinnin kehittämishanke, jonka tavoitteena on prosesseja kehittämällä sekä työn organisoinnin ja työnhallinnan parantumisen myötä edistää henkilöstön jaksamista ja hyvinvointia. Hanke on pilottihanke, jonka tuloksia laajennetaan koko organisaation hyödyksi. Hankkeeseen valituissa prosesseissa käytettyjä kehittämisen välineitä ja menetelmiä hyödynnetään laajemmin organisaatiossa toteutettavassa (prosessien) kehittämissuunnitelmassa. - Henkilöstön työtyytyväisyyttä mitataan vuosittain VMBaro-kyselyllä. Henkilöstöbarometritulosten perusteella laaditaan työtyytyväisyyden ja –hyvinvoinnin kehittämisen toimenpideohjelma. Kyselyn tulosten käsittelyä ja analysointia kehitetään edelleen. - ELY-keskus sitoutuu ELY-keskusten yhteisen palkkausjärjestelmän toimeenpääntöön tavoitteena sen yhdenmukainen soveltaminen esim. käymällä yhteisiä käytäntöjä läpi esimiesfoorumeissa - Laadittavana on parhaillaan myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. - Työsuojelun toimintaohjelmaa tarkistetaan riskiarviointien osalta. 	
Strategiat ja toiminnan suunnittelu	<p>Hyvin toimiva organisaatio toteuttaa missiotaan ja visiotaan selkeän sidosryhmäsuuntautuneen strategian kautta ottaen huomioon ohjaavien ministeriöiden politiikkalinjaukset ja sidosryhmien tarpeet. Strategia muunnetaan suunnitelmiksi ja mitattaviksi tavoitteiksi. Suunnitelmat ja strategiat kuvaavat myös organisaation uudistumista. Toimintaa kehitetään parantamalla resurssien ja prosessien hallintaa.</p> <p>CAF-itsearviointin ELY-keskuksen strategisten perusasioiden on todettu olevan kunnossa, huolimatta siitä, että ohjausjärjestelmä vielä nuori. ELY-keskuksen sidosryhmäyhteistyö on tiivistä strategisessa suunnittelussa ja myös henkilöstö on osallistettu keskuksen kaikilta tasoilta ja osista strategiatyöhön laajasti ja tiiviisti. Haasteena on kuitenkin saada strategisen ja toiminnallisen tason tulossuunnittelu entistä paremmin yhdeksi tiiviiksi ja johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi niin, että strategiset tavoitteet jalkautuvat aikaisempaa paremmin osuvaksi ja vaikuttavaksi</p>	

	<p>toiminnaksi.</p> <p><i>Toimenpiteet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Varmistetaan ELY -keskuksen henkilöstön ja sidosryhmien tiivis osallistuminen strategisen tulossopimuksen toteutukseen ja seurantaan. - Strategista ja toiminnallista tulossuunnittelua kehitetään yhtenäisenä kokonaisuutena johdon roolia vahvistaen. - Organisaatorakenteen kehittämiseksi ja resurssien uudelleen kohdentamiseksi käynnistetään kehittämisprojekti, jossa vahvistetaan yhteisiä strategisia toimintoja ja keskitetään hallintoa sekä vahvistetaan synergiahyötyjä. Kehittämis-työssä otetaan huomioon mm. yhteisen hankintayksikön perustaminen, vastuualueiden välisten synergioiden hyödyntäminen, pohjoisten ELY-keskusten yhteistyö ja valtakunnalliset tehtävien keskittämiset. Toteutetaan vaiheittain 2012 ja 2013 aikana. Samassa yhteydessä johto tarkastelee resurssien suuntaamista vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden kannalta kriittisimpiin toimintoihin. - Toimintaa kehitetään synergiaetuja hyödyntäen yli vastuualue- ja yksikkörajojen. - Verkostojen hyödyntäminen erityisesti pohjoisten ELY -keskusten alueella 	
Kumppanuudet ja resurssit	<p>ELY-keskus, Pohjois-Pohjanmaan liitto, Kainuun ELY-keskus sekä Kainuun maakuntayhtymä toimivat yhteistyökumppaneina alueiden kehittämisessä. Yhteistyömuotoja erityisesti Oulun kaupunkiseudun ja muiden seutukuntien sekä AVIn ja Metsäkeskuksen kanssa kehitetään edelleen. TE-toimistojen palvelujen saavutettavuus turvataan. ELYn eri vastuualueiden henkilöstön osaaminen kartoitetaan ja hyödynnetään täysimääräisesti synergiaedun saavuttamiseksi. Toimitiloja kehitetään vastaamaan paremmin ELY-keskuksen muuttuvaa rakennetta ja henkilöstömäärää. Kulttuurin ja luovien alojen tehtäväkentän hoitamisessa ELY toimii tiiviissä yhteistyössä Oulun läänin taidetoimikunnan kanssa.</p> <p><i>Toimenpiteet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Maakunnan liitot osallistuvat ELYjen strategisten tulossopimusten valmisteluihin ja niitä koskeviin neuvotteluihin. Maakuntaohjelmassa ja sen toteuttamissuunnitelmassa ilmaistaan maakunnan kehittämisen tahtotila. - Seuraavan rakennerahastokauden ja muiden alueelle tärkeiden kehittämis- 	

	<p>hankkeiden valmistelussa tehdään tiivistä yhteistyötä maakunnan liiton kanssa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asiakastarpeista hankitaan tietoa ELYn johdon tekemillä seutukuntavierailuilla, jotka toimivat myös informaation jakokanavana sähköisten ja muiden tiedotteiden lisäksi - Ennakoinnin roolijakoa selkeytetään ja ennakoinnissa huomioidaan myös koko Barentsin alueen mahdollisuuksien hyödyntämisestä nousevat osaamistarpeet - TE-toimistojen palvelut organisoidaan uudelleen yhteispalvelupisteitä hyödyntäen. TE-toimistoverkoston toimipisteitä tarkastellaan tuottavuus- ja asiakastarpeita hyödyntäen, jolloin palvelujen keskittäminen harvemmalle paikkakunnalle tuo mahdollisuuden erikoistumiseen. - Kokkolan palvelupisteen sulkemiseen vuoden 2012 lopussa tähtäävä suunnitelutyö aloitetaan välittömästi. Sulkemisella on vaikutuksia mm. asiakaspalveluun, henkilöstösuunnitelmaan ja toimitiloihin. - Oulun palvelupisteessä ELY-keskusten toimitilakonseptin mukaiseen loppuratkaisuun tähtäävä toimitilasuunnittelu aloitetaan syyskuussa 2011. Tarkistettu henkilöstösuunnitelma on keskeinen työväline toimitilasuunnittelussa. - ELY -keskus laatii sidosryhmästrategian ja kehittää sidosryhmäyhteistyötä strategiaan perustuen 	
<p>Prosessit</p>	<p>POP ELY-keskuksen keskeinen prosessien kehittämisen tavoite on aktiivinen osallistuminen ELY-keskusten yhteisten ydinprosessien määrittelyyn ja muiden valtakunnallisten kehittämishankkeiden linjausten jalkauttaminen. Tämän lisäksi POP ELY on tunnistanut tärkeiksi prosessien kehittämisalueiksi:</p> <p><i>Toimenpiteet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - palveluprosessien kehittäminen strategisten sidosryhmien kanssa palautteen pohjalta - sähköisten palvelujärjestelmien käyttöön otto ja käytön edistäminen - ennakoivan reagointivalmiuden ja muutostilanteiden hallinnan kehittäminen - ELYn –sisäisen ohjaus ja johtamisjärjestelmän kehittäminen (ks. strategiat ja toiminnan suunnittelu - hankinnan kehittäminen mm. infrahankinnat ja yhteiset hankintaohjelmat - pohjoisten ELY-keskusten yhteisten prosessien kehittäminen - osallistutaan aktiivisesti Hallis –hankkeen tavoitteiden toteuttamiseen ja jalkauttamiseen 	

	- viestinnän tehokkuutta ja vaikuttavuutta lisätään toimintatapoja yhtenäistämällä ja kehittämällä (ELY ja TE –toimistot yhdessä)	
4. Resurssit		
Toimintameno määrärahat	Ks. liite 2	
Ministeriöiden ohjauksessa olevat substanssimäärärahat	Ks. liite 3	
Tuottavuustavoitteiden toteuttaminen	<p>ELY-keskus on vuosina 2010 ja 2011 pystynyt sovittamaan toimintansa tuottavuustavoitteiden mukaiseksi. Tämä on tarkoittanut jatkuvaa toimintojen, henkilöiden tehtävien sekä resurssien uudelleen arviointia, kun eläköityvien tilalle ei ole pääsääntöisesti voitu palkata uuta henkilöstöä. Aiempien tuottavuustavoitteiden mukainen henkilöstön laadullinen ja määrällinen suunnitelma on kuvattu HESSU –asiakirjassa.</p> <p>ELY-keskuksen osalta selvittää nyt käytettävissä olevalla tiedolla vuoden 2012 tuottavuustavoitteista valtakunnallisilla ja ELYn omilla tehostamistoimilla. TE-toimistoissa tilanne on jo 2012 huomattavasti ELY-keskusta tiukempi. Vuodesta 2013 eteenpäin tilanne tulee olemaan huomattavasti vaikeampi. Tiedossa oleviin tuottavuustavoitteisiin pääseminen henkilöstön luonnollisen poistuman kautta tulee olemaan haaste. Tuottavuustavoitteet ovat lisäksi niin suuret, että tehtävien karsiminen ja priorisointi tulee olemaan välttämätöntä. Osaamisen varmistaminen edellyttäisi muutamia avainrekrytointeja, mutta rekrytointimahdollisuudet ovat olemattomat.</p> <p>Ely-keskuksessa jatketaan 2010 – 2011 käynnistyneitä kehittämishankkeita ja käynnistetään resurssien mahdollistamat uudet hankkeet. Kehittämishankkeet ovat sovitettu koko toiminnansuunnittelun ja kehittämisen vuosikehikkoon. Kehittämistoimet on kuvattu luvussa ELY -keskusten toiminnan kehittäminen (3.4).</p> <p>Tällä hetkellä tuottavuustavoitteiden toteuttamisen suunnittelua hankaloittaa oleellisesti se, että tuottavuustavoitteet ja toimintamenojen jakoperusteet ovat vielä vahvistamatta. Esimerkiksi HESSU –asiakirjan tarkistaminen voidaan käynnistää vasta, kun edellä mainitut asiat on vahvistettu.</p>	
5. ELY -keskuksen valtakunnalliset / ylläalueelliset erikoistumistehtävät		

	<ul style="list-style-type: none">- Maarakennuskoulutuksen hankinta- ESR -suuraluekoordinaatio- Tienpidon hoidon hankinnan kilpailuttaminen Lapin ELYn alueella- Ympäristörakentamisen hoitaminen Kainuun alueella. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus hoitaa ELY-asetuksessa määrätyn mukaisesti vesistö- ja vesihuoltotöiden sekä muiden ympäristönhoitotöiden toteuttamistehtävät myös Kainuun ELY-keskuksen alueella.	
--	---	--

Oulussa 21.10.2011

Matti Ränä
Ylijohtaja

Liitteet: Liite 1. Indikaattorit
Liite 2. Esitys toimintamenot
Liite 3. Esitys substanssirahat
Liite 4. Vaikutusten arviointi
Liite 5. Virtuaalinen TE-toimisto-hanke

	Valtakunnallinen tavoite vuodelle 2012	Esitys ELY-keskuksen tavoitteeksi vuodelle 2012	Ohjaavien tahojen palaute	Valtakunnallinen tavoite vuodelle 2015	Esitys ELY-keskuksen tavoitteeksi vuodelle 2015	Ohjaavien tahojen palaute
Alueiden elinvoimaisuus						
— työllisyysaste (%) TAE	69,8	66		72,0	68	
— työttömyysaste (%) TAE	7,0	9,5		5,0	8	
— väestötiheydeltään vähintään 20 as/ha alueilla asuvan väestön osuus kaupunkiseudun (pl. haja-asutusalueet) väestöstä vähintään (%) TAE	64,1	Oulu 56 % Raahe 28 %		66,5	Oulu 58 % Raahe 32 %	
— asemakaava-alueelle rakennettujen asuinhuoneistojen osuus koko laajemmalle kaupunkiseudulle rakennetuista huoneistoista vähintään (%) TAE	87	Oulu 96 % Raahe 81 %		89	Oulu 97 % Raahe 83 %	
— vilkkaasti liikennöityjen teiden kunto (huonokuntoisen tieverkon %-osuus) TAE	4,6	2,7		4,2	4,2	
— kaatopaikalle sijoitetun biohajoavan yhdyskuntajätteen määrä (1000 t/v) TAE	615	75		425	20	
— luonnonsuojelualueiden määrä (1 000 ha) TAE	3025	278		3075	282	
— jokivesien tila, hyvässä tilassa olevien %-osuus jokipituudesta		-		67	57 %	
— järvivesien tila, hyvässä tilassa olevien %-osuus järvipinta-alasta		-		93	92 %	
— merivesien tila, hyvässä tilassa olevien %-osuus rannikoiden pinta-alasta		-		44	96 %	
— maatalouden fosforitase (kg/ha) TAE	5	5		5	5	
— maatalouden typpitase (kg/ha) TAE	46	46		46	46	
Elinkeinoelämän menestystekijät						
— elinkeinoelämän tyytyväisyys kuljetusten toimivuuteen (asteikko 1—5) TAE	3,97	3,97		3,97	3,97	
— kasvuyritysten määrä		50		1200	60	
— yritysten t&k-menot suhteutettuna väestön määrään (indeksi, 1999 = 100) TAE	194	250		209	255	
— tavaroiden kokonaisvienti maakunnittain (indeksi, 2005 = 100) TAE	bkt-kasvun suuruinen (2,7%)	25		bkt-kasvun suuruinen (2,4%)	35	

				vuosina 2013-2015)		
— uusien yritysten määrä	9500	650		10000	700	
— rekrytointiongelmia kokeneiden toimipaikkojen osuus (%) TAE	30	30		30	30	
Väestön hyvinvointi						
— tienkäyttäjien tyytyväisyys tieverkon tilaan (asteikko 1—5) TAE	3,41	3,4		3,41	3,3	
— henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien määrä (lkm) TAE	< 3 028	<324		< 2797	<300	
— säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuus (%) TAE	95	95		95	95	
— alle 25-vuotiaiden työttömyysaste (%) TAE	18,3	19		10,0	15	
— ulkomaalaisten työttömyysaste (%) TAE	20,4	25		12,8	15,4	
— pakolaisten toteutuneet kuntasijoituspaikat (lkm) TAE	1 700	200*		1700	200	

* Kiintiöpakolaiset 60, luvan saaneet turvapaikanhakijat 140. Sisältää Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan.

ELY-keskusten toiminnan kehittäminen

Toiminnallinen tuloksellisuus

	Valtakunnallinen tavoite vuodelle 2012	Esitys ELY-keskuksen tavoitteeksi vuodelle 2012	Ohjaavien tahojen palaute
ELY-keskuksen sidosryhmien tyytyväisyys			
— kokonaistyytyväisyys	3,6 (v. 2013)	3,6	
— ELY-keskuksen toiminnan kehittyminen <i>tai</i>	ELY itse		
— ELY-keskuksen sisäisen yhteistyön toimivuus <i>tai</i>	ELY itse	3,4	
— ELY-keskuksen onnistuminen vaikuttajana <i>tai</i>	ELY itse		
— Onnistuminen oman alueen asioiden edistäjänä <i>tai</i>	ELY itse		
— Yhteistyö verrattuna muihin yhteistyökumppaneihin	ELY itse		
Sidonnat ELY-keskukselle käyttöön osoitetuista valtuuksista (%) TAE			
— EAKR sidonnat	90	90	
— ESR sidonnat	90	90	
Maksatukset ELY-keskuksen sidonnoista (%) TAE			
— EAKR maksatukset	70	60	
— ESR maksatukset	70	60	
Maksullinen toiminta TAE			
— maksullisen toiminnan tuotot, julkisoikeudelliset suoritteet		590000,00	
— maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset, julkisoikeudelliset suoritteet		980000,00	
— maksullisen toiminnan tuotot, liiketaloudelliset suoritteet		810000,00	
— maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset, liiketaloudelliset suoritteet		996000,00	
Maatalouden tukivalvontojen toteutumisaste TAE	100	100	

ELY-keskusten sidosryhmien kokonaistyytyväisyys(1—5) TAE	3,6	3,6	
--	-----	-----	--

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

	Valtakunnallinen tavoite vuodelle 2012	Esitys ELY-keskuksen tavoitteeksi vuodelle 2012	Ohjaavien tahojen palaute
Henkilötyövuosien kehitys TAE	4 105	355	
Henkilöstön hyvinvointi paranee TAE			
— sairauspoissaolopäivät/htv	< 8,0	8	
— lyhytaikaiset (1—3 pv) sairauspoissaolotapaukset	< 5 000	500	
— henkilöstöbarometrin tyytyväisyysindeksi (1—5)	> 3,4	3,4	

ESITYS TOIMINTAMENOMÄÄRÄRAHOISTA VUODELLE 2012 SEKÄ KEHYKSISTÄ VUOSILLE 2013 - 2015
ELY-keskus:

LIITE 2

Esitys mom. 32.01.02 (ELYjen toimintamenot, siirtomääräraha 2 v)

Toimintamenomäärärahaesitys (euroa)	2012	2013	2014	2015
Elinkeino, työvoima, osaaminen ja kulttuuri -vastuualue	4 530 041	4 530 041	4 530 041	4 530 041
Liikenne ja infrastruktuuri - vastuualue	3 050 217	3 050 217	3 050 217	3 050 217
Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue	3 868 167	3 868 167	3 868 167	3 868 167
Yhteiset toiminnot	5 418 621	5 418 621	5 418 621	5 418 621
MÄÄRÄRAHAESITYS YHTEENSÄ (netto)	16 867 046	16 867 046	16 867 046	16 867 046
Arvio maksullisen toiminnan tuloista (informatiivinen)	486 000	486 000	486 000	486 000

Perustelut merkittävimmistä ELYn toimintamenomäärärahamuutoksista vuoteen 2011 verrattuna:

Laboratoriomäärärahojen siirto YM:lle pienentää ELY-keskuksen toimintamenokiintiötä. Muu vähentymä johtuu pääosin palkkakustannusten pienentymisestä.

ESITYS TOIMINTAMENOMÄÄRÄRAHOISTA VUODELLE 2012 SEKÄ KEHYKSISTÄ VUOSILLE 2013 - 2015

ELY-keskus:

Esitys mom. 32.30.01 (TE-toimistojen toimintamenot, siirtomääräraha 2 v)

Toimintamenomäärärahaesitys (euroa)	2012	2013	2014	2015
TE-toimistot	10 412 000	10 412 000	10 412 000	10 412 000
Työvoiman palvelukeskukset	754 000	754 000	754 000	754 000
Julkisen työvoimapalvelun kokeilu- ja kehittämishanke (ks. Liite 5)	75 000			
Lähialueyhteistyöhanke	10 000			
Yhteispalvelu	95 000			
MÄÄRÄRAHAESITYS YHTEENSÄ (netto)	11 346 000	11 166 000	11 166 000	11 166 000
Arvio maksullisen toiminnan tuloista (informatiivinen)	930 000	1 100 000	1 200 000	1 300 000

Perustelut merkittävimmistä toimintamenomäärärahamuutoksista vuoteen 2011 verrattuna:

Toimintamenojen tarve/käyttö vähenevät pääosin palkkakustannusten vähentymisestä johtuen. Eläköitymistä ei kuitenkaan tapahdu toimintamenoikiintiön pienentymisen edellyttämällä nopeudella.

ELY-KESKUKSEN ESITYS SUBSTANSSIMÄÄRÄRAHOISTA TAI -VALTUUKSISTA VUODELLE 2012 SEKÄ KEHYKSISTÄ VUOSILLE 2013 - 2015

LIITE 3

ELY-keskus: Pohjois-Pohjanmaa

		(1000 euroa)				
Momentti (numero ja nimi)	Määräraha / valtuus	2012	2013	2014	2015	
29.10.34	Valtionosuus ja -avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)					
29.30.31	Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen lisäkoulutukseen					
29.30.52	Valtionavustus vapaan sivistystyön perustamiskustannuksiin					
29.80.34	Valtionosuus ja -avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)					
29.80.52	Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat taiteen edistämiseen (arviomääräraha)					
29.80.52.29	Nuoret taiteilijat/luovat alat/työllistämishankkeet + kolmannen sektorin kehittäminen					
29.90.50	Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (arviomääräraha)					
29.90.50.2	Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat liikuntapaikkarakentamiseen (arviomääräraha)					
29.90.50.11	Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat liikunnan aluehallinnon toimintaa (arviomääräraha)					
29.90.50.05	Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat lasten ja nuorten liikunnan kehittämishankkeisiin (arviomääräraha)					
29.91.50	Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat nuorisotyön edistämiseen (arviomääräraha)					
29.91.51	Nuorten työpajatoiminta ja ehkäisevä huumetyö (siirtomääräraha 2 v)					
30.10.61	EU:n osallistuminen maaseudun kehittämiseen (arviomääräraha)	Valtuus	4 472	1 916	6 400	6 400
30.10.62	Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä (arviomääräraha)	Valtuus	5 167	2 214	7 400	7 400
30.20.40	Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v)	Määräraha	77 200	77 200	80 000	80 000
30.20.41	EU-tulotuki ja EU-markkinatuki (arviomääräraha)	Määräraha	46 000	46 000	48 000	48 000
30.20.43		Määräraha				
	Maatalouden ympäristötuki, eläinten hyvinvointia edistävät tuet ja ei-tuotannolliset investoinnit (siirtomääräraha 2 v)		29 500	29 500	35 000	35 000
30.20.43	Erytisympäristötuet	Määräraha	6 600	6 900	8 000	8 000
30.20.44	Luonnonhaittakorvaus (siirtomääräraha 2 v)	Määräraha	47 300	48 000	48 000	48 000
30.20.49	Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki (arviomääräraha)	Valtuus	29	30	30	30
MAKERA	Maatilatalouden kehittämisrahaston avustukset ja valtionlainat maa- ja porotalouden rakennetukiin	Määräraha	10 500	11 000	11 000	11 000
30.40.20	Kalakannan hoitovelvoitteet (siirtomääräraha 2 v)	Määräraha	-	-	-	-
30.40.43	Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	Määräraha	-	-	-	-
30.40.51	Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	Määräraha	-	-	-	-
30.40.52	Kalastuslupamaksujen palautukset ja saimaannorpan suojeluun liittyvät sopimuspalkkiot (arviomääräraha)	Määräraha	-	-	-	-
30.40.62	Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	Määräraha	-	-	-	-
30.40.77	Kalataloudelliset rakentamis- ja kunnostushankkeet (siirtomääräraha 3 v)	Määräraha	-	-	-	-
30.50.20	Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 3 v)	Määräraha	2 090	1 785	1 220	1 310
30.50.31	Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen (siirtomääräraha 3 v)	Määräraha	1 502	3 495	8 090	8 144
31.01.40	Eräät valtionavut (kiinteä määräraha)	Määräraha	-	-	-	-
31.10.20	Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v)	Määräraha	46 000	43 000	43 000	43 000
31.10.50	Valtionapu yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (siirtomääräraha 3 v)	Määräraha	600	1 000	1 000	1 000
31.10.76	Maa- ja vesialueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha)	Määräraha	1 250	1 250	1 250	1 250
31.30.63	Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	Määräraha	4 500	4 500	4 500	4 500
31.30.64	Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	Määräraha	-	-	-	-
32.20.45	Yritysten tutkimus- ja kehittämishankkeiden valmistelu (siirtomääräraha 3 v)	Määräraha	450	450	450	450
32.30.45	Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (siirtomääräraha 3 v)	Valtuus	600	600	600	600
32.30.51	Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet (kiinteä määräraha)	Määräraha	49 000	48 000	48 000	48 000
32.30.64	Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (arviomääräraha)	Valtuus	2 000	2 000	2 000	2 000
32.50.63	Kainuun kehittämISRaha (siirtomääräraha 3 v)	Määräraha	21 400	21 700	21 800	21 900
32.50.64	EU:n rakennerahastojen ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-ohjelmiin ja ENPI CBC -ohjelmiin ohjelmakaudella 2007–2013 (arviomääräraha)	Valtuus	28 989	21 320		
32.70.30	Valtion korvaukset kunnille (arviomääräraha)	Määräraha	9 500	10 000	10 000	10 000
35.10.21	Eräät luonnonsuojelun menot (siirtomääräraha 3 v)	Määräraha	150	150	150	150
35.10.22	Eräät ympäristömenot (siirtomääräraha 3 v)	Määräraha	665	730	730	730
35.10.61	Ympäristönsuojelun edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	Määräraha	2 485	2 607	4 748	4 213
35.10.63	Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot (siirtomääräraha 3 v)	Määräraha	3 000	3 000	3 000	3 000
35.20.64	Avustukset rakennusperinnön hoitoon (siirtomääräraha 3 v)	Määräraha	600	600	600	600
YHTEENSÄ			401 549	388 947	394 968	394 677
Lisäksi:						
26.40.03						
32.70.03	Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	Määräraha	130	65	-	-

Alueiden elinvoimaisuus

Vaikutusalue	Alueen vahvuuksien tunnistaminen ja hyödyntäminen	Tasapainoinen väestörakenne ja korkea työllisyys	Kestävä yhdyskuntakehitys ja toimiva liikennejärjestelmä	Luonnonvarojen kestävä käyttö	Monimuotoinen luonto ja puhtaat vedet
--------------	---	--	--	-------------------------------	---------------------------------------

1. Talous, elinkeinot, aluerakenne

Elinkeinot	+ Vahvuuksien tunnistaminen ja resurssien suuntaaminen vahvistaa ja monipuolistaa elinkeinorakennetta välillisesti. + Mahdollistaa uudet avaukset elinkeinoelämään ja sitä kautta työllisyyteen.	+ Uusia yrityksiä syntyy alueelle. + Yritykset ovat kasvuhalukkaita ja kykeneviä kasvuun. + Rekrytointiongelmien ovat minimissä. + Osaamisintensiivinen ja monipuolinen yritystoiminta lisääntyy.	++ Kaavoissa on riittävät ja liikenteellisesti hyvin sijaitsevat aluevaraukset elinkeinoelämän tarpeisiin	++ Monipuolisten ja runsaiden luonnonvarojen kestävä käyttö parantaa alueen elinkeinon toimintaedellytyksiä etenkin bio- ja energiataloudessa sekä matkailussa. Uusi ympäristötutkimuksen yhteenliittymä (LYNET), verkostoituneena elinkeinoelämän kanssa, luo edellytyksiä luonnonvarojen monipuoliselle hyödyntämiselle elinkeinotoiminnassa	+ Monimuotoinen ja puhdas luonto on vetovoima- ja kilpailutekijä, joka voi edesauttaa elinkeinoelämän sijoittumista ja pysymistä alueella
Työllisyys	+ Vahvuuksien tunnistaminen, resurssien suuntaaminen esim. ennakoituihin toimintoihin parantaa työvoiman kohtaantoa ja työllisyyttä.	+ Työllisyysaste nousee, työttömyysaste alenee. + Työttömyyserot tasoittuvat työmarkkina-alueen sisällä (Kainuu, Pohjois-Pohjanmaa, Lappi) + Väestön koulutustaso nousee.	+ Välillisesti: toimivat liikenneyhteydet tukevat työvoiman liikkuvuutta + Välillisesti: ehyt yhdyskuntarakenne edistää työllisyyttä	+ Ydinvoiman sekä uusiutuvien bioraaka-aineiden ja tuulen hyväksikäyttö luovat pysyviä uusia työpaikkoja erityisesti maaseutualueille. Alueen monipuolista suoluontoa on mahdollista hyödyntää metsätalouden ja turvetuotannon lisäksi myös virkistyskäytössä ja matkailussa	+ Monimuotoinen luonto on luontomatkailun edellytys. Kestävällä luontomatkailulla on positiivisia työllisyysvaikutuksia.
Aluekehitys	+ Vahvuuksien tunnistaminen ja hyödyntäminen luo edellytykset aluekehittämiselle. Vaikutus on välillistä.	+ Alueelliset erot kaventuvat; + Muuttotappio vähenee.	+ Välillisesti: vahvat kaupunkiseudut ja elävä maaseutu	+ Luonnonvarojen kestävä käyttö ja hajautettu energiataloudellinen aluekehitys patoamalla muuttoliikettä syrjäisimmiltä alueilta	+ Monimuotoinen luonto on jo nyt maakunnan suurimpien matkailukeskusten vetovoimatekijä. Luontoarvojen ympärillä kehittyvä matkailu vaikuttaa positiivisesti maakunnan aluekehitykseen.
Alue- ja yhdyskuntarakenne	+ Vahvuuksien tunnistaminen ja hyödyntäminen luo edellytyksiä hyvälle alue- ja yhdyskuntasuunnittelulle. Vaikutus on välillinen.	+/- Pendelöinti + Alueiden elinvoimaisena pysyminen	++ Yhdyskuntarakenne on eheytyneet ++ Palveluiden ja työpaikkojen saavutettavuus on parantunut	+ Bioraaka-aineiden kestävä ja taloudellinen käyttö vaativat riittävän isoja yksiköitä ja edistävät siten yhdyskuntarakenteen eheytyä myös maaseutualueilla	+ /0 Yhdyskuntarakenteen suunnittelussa täytyy ottaa monimuotoisuusnäkökohdat huomioon. Monimuotoinen luonto luo mahdollisuuksia kestäväälle yhdyskuntarakenteelle hyvän

					suunnittelun kautta.
Liikenne ja yhdyskuntahuolto	+ Vahvuuksien tunnistaminen ja hyödyntäminen luo edellytyksiä liikenteen ja yhdyskuntahuollon kehittämiseksi.	+ Tasapainoinen väestörakenne ja korkea työllisyys luo edellytykset palveluille ja joukkoliikenteelle (logistiikka). +/- Ei suurta vaikutusta yhdyskuntatekniseen verkostoon.	+ Suunnittelussa on huomioitu kaikki eri kulkumuodot, erityisesti jalankulku ja pyöräily +0 Suunnittelua ei ole viety käytäntöön + Palvelut ovat hyvin kaikkien eri väestöryhmien saavutettavissa +0 Maaseudulla palvelut ovat vaarassa heikentyä	+ Hyvin suunnitelluilla pitkäjänteisillä ja laajaa käyttäjäkuntaa palvelevilla logistisilla ratkaisulla voidaan edistää esimerkiksi kaivosteollisuuden ja matkailun toimintaedellytyksiä. Sähköisen asioinnin kehittyminen luo uusia mahdollisuuksia harvaan asuttujen alueiden kehittämiseksi.	+/- Luonnon monimuotoisuustekijät voivat rajoittaa joidenkin liikennehankkeiden toteuttamismahdollisuuksia. Yhdyskuntahuoltoon liittyvät hankkeet luovat edellytyksiä puhtaille vesistöille.

2. Ihmiset ja yhteisöt

Terveys, elinolot ja viihtyvyys	+ Väillinen vaikutus. Alueen vahvuuksien tunnistaminen luo edellytyksiä suunnitella ja kehittää terveellistä ja viihtyisää elinympäristöä ja minimoida toiminnasta aiheutuvia haittoja. - Voi olla myös kielteisiä vaikutuksia esim. elinoloihin riippuen toiminnan luonteesta	+ Syrjäytyminen vähenee; + Syrjäytymisen lieveilmiöt/negatiiviset vaikutukset terveydentilaan vähenevät.	+ Laadukas maankäytön suunnittelu on lisännyt elinympäristön viihtyisyyttä + Toimivat jalankulun ja pyöräilyn yhteydet ovat lisänneet terveyttä ja viihtyisyyttä	+ Hyvä suunnittelu ja luparatkaisut turvaavat osaltaan viihtyisän ja terveellisen elinympäristön säilymistä - luonnonvarojen käyttö voi paikallisesti vähentää viihtyisyyttä ja vaikuttaa haitallisesti elinoloihin	+ + Monimuotoinen luonto ja puhtaat vedet on merkittävä ihmisten viihtyisyyteen ja elinoloihin vaikuttava tekijä
Kotitaloudet	+Alueen vahvuuksien tunnistaminen ja hyödyntäminen parantaa kotitalouksien hyvinvointia työllisyyden ja parempien palvelujen kautta.	+ Toimeentulotukiasiakkaiden määrä laskee.	+ Maankäytön suunnittelulla on varmistettu, että päivittäispalvelut sijaitsevat asutuksen läheisyydessä. + Alueellisesti tasapainoisten väestösuhteiden varmistaminen	+ Antaa työtä, viihtyisyys ja virkistysmahdollisuudet säilyvät hyvin suunniteltuna - Voi muuttaa lähiympäristöä myös kielteiseen suuntaan	+ Monimuotoinen luonto ja puhtaat vedet lisäävät kotitalouksien hyvinvointia. + METSO-ohjelma tarjoaa vaihtoehtoisen tavan hyödyntää aluetta taloudellisesti.
Ihmisten asema ja yhdenvertaisuus	+/- 0	+ Vaikeasti työllistyvien määrä laskee. + Maahanmuuttajien työllisyysaste kasvaa. Kuntiin muutot tapahtuvat viiveettä.	+0 Alueidenkäytön suunnittelulla on pyritty edistämään maaseudun asutuksen ja palveluiden säilymistä	+ Kestävän käytön suunnittelun prosesseissa osallistetaan asukkaat luonnonvarojen käytön suunnitteluun	+ Monimuotoinen luonto ja puhtaat vedet tarjoavat tasa-arvoisesti kaikille ihmisille paremmat elinolosuhteet.

3. Ympäristö ja luonnonvarat

Ilmastonmuutos	+ vahvuuksien tunnistaminen luo edellytykset suunnittelulle, jolla voidaan minimoida mahdollisia haittoja - lisääntynyt elinkeinoelämän toimeliaisuus voi lisätä päästöjä ja tai muita haittoja	+/- Ympäristökuormitus vähenee palvelutuotannon monipuolistuessa (pendelöinti vähenee).	+ Eheytyneet yhdyskuntarakenteet on vähentänyt liikkumisen tarvetta + Yhdyskuntarakenteen eheyttämisessä on hyödynnetty olemassa olevaa infrastruktuuria + Kestävä yhdyskuntarakente edistää ilmastonmuutokseen sopeutumista.	+ Uusiutuvan energiantuotannon kehittäminen vähentää päästöjä + Hiilinielujen lisääntyminen	+ Biodiversiteitin ylläpito ja parantaminen edesauttavat ilmastonmuutokseen sopeutumista
----------------	--	---	---	--	--

Maaperä, vedet, ilma, kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus	+ vahvuuksien tunnistaminen luo edellytykset suunnittelulle, jolla voidaan minimoida mahdollisia haittoja - lisääntynyt elinkeinoelämän toimeliaisuus voi lisätä haittoja	+/- ympäristön kuormitus kasvaa hallitusti	+ Alueidenkäytön suunnittelussa on otettu huomioon ympäristön ja luonnonvarojen säilyminen valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden edellyttämällä tavalla + Suunnittelulla on vähennetty liikenteen haittoja	++ Yhdyskuntien vedenhankinta, pohjaviesien suojelu ja maa-ainesvarojen hyödyntäminen sovitetaan yhteen + Uusiutumattomien luonnonvarojen käytöstä monimuotoisuudelle ja vesistöille aiheutuvat haitat vähenevät +Uusiutuvien luonnonvarojen, kuten metsien, kestävä käyttö voi vaikuttaa myönteisesti luonnon monimuotoisuuden säilymiseen - Luonnonvarojen kestäväkin hyödyntäminen heikentää monimuotoisuutta ja aiheuttaa myös ilman ja veden laadun heikkenemistä	+ Esitetyt toimenpiteet edesauttavat monimuotoisuuden säilymistä ja lisääntymistä
Luonnonvarat ja niiden käyttö	++Vahvuuksien tunnistaminen luo edellytykset luonnonvarojen hyödyntämiselle. - lisääntynyt toimeliaisuus voi lisätä haittoja esim. lisääntyvä liikenne	+ Uusien yritysmuotojen kautta bioenergian käyttö lisääntyy.	+ Suunnittelulla on vähennetty liikkumisen tarvetta ja luonnonvarojen kulutusta	++ Materiaali- ja energiatehokkuus vähentää luonnonvarojen käyttöä + Jätteen määrä vähenee + Luonnonvaroja riittää tulevillekin sukupolville hyödynnettäväksi	+ Monimuotoisen luonnon ja puhtaiden vesien huomioonottaminen edesauttaa luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja toisaalta vähentää haitallista kehitystä.

4. ELYjen palvelukyky ja toiminta

Tehtävät, menettelytavat ja yhteistoiminta	+ Sisäisen ja ulkoisen verkostotyön osaaminen kasvaa ja yhteistyö tuottaa lisäarvoa ELYn palveluihin. + POPELYn maankäyttöryhmän, luonnonvararyhmän ja YVA-ryhmän toiminnan ja sidosryhmien yhteistoiminnan kehittämisen kautta + Väliillisesti; liikennesuunnittelu ja liikennejärjestelmätyö on aktiivista maankäytön suunnittelun eri tasoilla - Resurssipula heikentää sekä palvelukykyä että yhteistoiminnan laatua.
Henkilöstö ja organisaatio	+ Yhteistyöryhmien toiminnan kautta toimintatavat yhtenäistyvät ja kehitetään uusia hyviä käytäntöjä + Liikennesuunnittelu ja liikennejärjestelmätyö on aktiivista maankäytön suunnittelun eri tasoilla + Väliillisesti; koulutustarve lisääntyy + Kestävän käytön moniulotteisuus edellyttää sisäisen yhteistyön ja organisaation kehittämistä - Hallinnollinen epävarmuus ja "kehittämishäky" heikentävät työmotivaatiota ja työssä viihtymistä.

Elinkeinoelämän menestystekijät

Vaikutusalue	Hyvä saavutettavuus ja maankäyttö	Yritysten ja julkisen sektorin uudistumiskyky	Kasvuun ja kansainvälistymiseen kannustava innovaatioympäristö	Uusiutuva energia ja ekotehokkuuden parantaminen	Toimivat työmarkkinat ja osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen
--------------	-----------------------------------	---	--	--	--

1. Talous, elinkeinot, aluerakenne

Elinkeinot	++ esitetyt toimet tukevat elinkeinoelämän toiminta ja kehittymisedellytyksiä, elinkeinoelämä otetaan vahvasti mukaan tienpidon suunnitteluun	+ Yritysten kasvua tuetaan; uudet yritykset, työpaikat + Yritysten ympäristövastuullisuus lisääntyy; Sertifikaatit + PK- yritysten verkottuminen lisääntyy; alihankintaketjujen muodostuminen	++ Lisätä uusien ja kasvavien yritysten määrää kehittämällä asiakaslähtöistä sidosryhmäyhteistyötä	++ Uusiutuvia energialähteitä hyödyntäviä yrityksiä syntyy alueelle.	++ Vahvistetaan elinkeinoelämää tehokkaalla työnvälityksellä sekä uusien yritysten käynnistämällä
Työllisyys	+ väylähankkeiden toteutus työllistää suoraan ja välillisesti elinkeinoelämän kehittymisen kautta	+ Työllisyysaste kasvaa, työttömyys vähenee + Uudet työpaikat	++ Kasvattaa uusien osaamista vaativien työpaikkojen määrää tukemalla suunnitelmallisesti yritysten kehittämisspolkuja	+ Työllisyys paranee ja uusien työpaikkojen määrä sektorilla lisääntyy.	++ Työmarkkinoiden kohtaanto parantuu
Aluekehitys	++ liikenneväylähankkeilla on suuri merkitys aluekehityksessä suuressa mittakaavassa, mutta maakuntien sisällä vaikutukset aluekehitykseen on kaksijakoinen koska alemman tieverkon palvelutaso heikkenee kunnan heikkenemisen vuoksi	+ Rakennemuutosalueet uudistavat elinkeinorakennetta; nousevat toimialat.	++ Uudistaa ja vahvistaa alueen elinkeinorakennetta panostamalla innovaatiojärjestelmän toimintoja kasvuyrityksille ja uusille kasvualueille	+ Harvaan asuttujen alueiden toimintakyky säilyy.	+ Ylläpitää kilpailukykyä ja alueellista elinvoimaisuutta.
Alue- ja yhdyskuntarakenne	+ edistää hyvän maankäytön suunnittelun tavoitteiden mukaisen alue ja yhdyskuntarakenteen muodostumista ja toimintojen sijoittelua	+ Rakennemuut osalueet uudistavat elinkeinorakennetta; nousevat toimialat.	+ välillisesti		+/0 Väliäinen vaikutus
Liikenne ja yhdyskuntahuolto	+ logistiikkatoimintojen liikennevaikutukset (maankäyttöön, liikenteeseen) otetaan huomioon ja negatiiviset vaikutukset minimoidaan		+ välillisesti		+/0 Väliäinen vaikutus

2. Ihmiset ja yhteisöt

Terveys, elinolot ja viihtyvyys	+/- hyvällä maankäytön suunnittelulla logistiikka-alueet aiheuttavat mahdollisimman vähän haittaa, mutta haitoilta ei voida kokonaan välttyä	+ Palvelujen saatavuus ja tarvevastaavuus on hyvällä tasolla.	+ välillisesti		++ Työllistyminen edistää hyvinvointia
Kotitaloudet	+ logistinen toimivuus voi välillisesti parantaa kotitalouksien hyvinvointia kustannusten alenemisena	+ Palvelujen saatavuus ja tarvevastaavuus on hyvällä tasolla.	+ välillisesti		++ Työllistyminen edistää hyvinvointia
Ihmisten asema ja yhdenvertaisuus	+/- kaupunkiseuduilla vaikutukset ovat positiivisia, osalla haja-alueita negatiivisia	+ Palvelujen saatavuus ja tarvevastaavuus on hyvällä tasolla.		+ Alueiden elinvoimaisuus säilyy	+ Työllistyminen edistää mielekästä elämää

3. Ympäristö ja luonnonvarat

Ilmastonmuutos	+/- toimiva logistiikka vähentää ilmastokuormitusta, toisaalta paremmat tiet lisäävät liikennettä	+ Yritysten ympäristövastuullisuus lisääntyy; Uudet teknologiat/ tuotantotavat		+ Hillitsee ilmastonmuutosta.	+ /0 Oheisvaikutus työllistymisen kautta
Maaperä, vedet, ilma, kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus	+/- raideliikenteen kehittäminen vähentää ilmastokuormaa, mutta väylähankkeet voivat heikentää luonnon monimuotoisuutta		+ välillisesti	++ Edistää vähähiilistä ja hiilineutraalia energiantuotantoa.	+ /0 Oheisvaikutus työllistymisen kautta
Luonnonvarat ja niiden käyttö	+/- väylähankkeet kuluttavat luonnonvaroja mutta hyvällä maankäytön ja liikenteen suunnittelulla voidaan edistää luonnonvarojen kestävä käyttöä	+ Bioenergian käyttö kasvaa	Selvitetään mahdollisuuksia kaivossektorin kehittämisen edistämiseksi POP ELY-keskuksen Elinkeinot + Liikenne + Ympäristö -vastuualueiden välisten synergioiden kautta sekä Pohjoisten ELY-keskusten yhteistoiminnan kautta. Toimialojen välisten synergiaetujen hyödyntäminen Pohjois-Suomen ELY-keskusten yhteistyössä	++ Edistää luonnonvarojen kestävä ja suunniteltua käyttöä. Lisää jätteiden hyötykäyttöä.	+ /0 Oheisvaikutus työllistymisen kautta

4. ELYjen palvelukyky ja toiminta

Tehtävät, menettelytavat ja yhteistoiminta	<p>+ Palvelujen virtaviivaistaminen ja modernisointi edistävät Elyjen toimivuutta ja palvelujen vaikuttavuutta. Sisäisen ja ulkoisen verkostotyön osaaminen kasvaa ja yhteistyö tuottaa lisäarvoa Elyn palveluihin. ELY-keskus yhdessä sidosryhmien kanssa tunnistaa kunkin asiakkaan kehittämistarpeet ja vastaa tarpeisiin parhaimmin soveltuvilla yrityspalveluilla. Kehitettävä toimintamalli parantaa asiakaslähtöisyyttä, tarjonnan selkeyttä, vaikuttavuutta ja lisää ELY-keskuksen koordinoivaa roolia sidosryhmäyhteistyössä.</p> <p>TEM:in Kasvuväylä-palvelun laajentaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ Käytännöt asiakastarpeiden ja niihin soveltuvien palvelujen tunnistamiseen ➔ TEM:n yritysasiakkuusstrategian asiakassegmentti: Kasvua kansainvälistymällä hakevat pk-yritykset, niiden tunnistaminen sekä niiden kasvun edellyttämien tarpeiden selvittäminen.
--	--

	Sopimukset Seudulliset yrityspalvelujen tuottajien kanssa tuovat verkostoitumishyötyä ja lisäävät ELY-keskuksen palvelujen tunnettuutta yrityksissä. Yksityisen ja julkisen rahoituksen yhdistelmän kehittäminen yhdessä Oulun kaupungin Business Oulu -liikelaitoksen ja Technopoliksen MoneyTalks -foorumien kanssa. + liikennesuunnittelun ja liikennejärjestelmätöiden aktiivisuus eri maankäytön suunnittelun tasoilla, POP ELYn maankäyttöröhmän toiminnan ja sidosryhmien yhteistoiminnan kehittämisen kautta
Henkilöstö ja organisaatio	+ Kehittämisprosessit ja riittävä resursointi edistävät työtyytyväisyyttä ja henkilöstön jaksamista lisääntyvissä työpaineissa. + liikennesuunnittelun ja liikennejärjestelmätöiden aktiivisuus eri maankäytön suunnittelun tasoilla, POP ELYn maankäyttöröhmän toiminnan ja sidosryhmien yhteistoiminnan kehittämisen kautta
Väestön hyvinvointi	

Vaikutusalue	Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Toimivat matkat	Turvallinen ruoka	Nuorten osallistaminen	Maahanmuuttajien kotouttaminen	Kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut
--------------	--	-----------------	-------------------	------------------------	--------------------------------	---

1. Talous, elinkeinot, aluerakenne

Elinkeinot	++ Luodaan edellytykset elinkeinoelämän nykyistä parempien toimintaedellytysten ja hyvän ympäristön tilan tavoitteiden yhteensovittamiselle.	++ toimivat matkaketjut edistävät elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä (saavutettavuus asiakkaan näkökulmasta ja työntekijöiden matkat)	+ Elintarvikeala monipuolistuu ja kilpailukyky paranee	+ Vahvistetaan alueen elinvoimaisuutta ohjaamalla nuoret työelämään tai koulutukseen	+ Maahanmuuttajat perustavat alueelle uusia yrityksiä; Uusien yritysten määrä kasvaa. + Työvoiman saatavuus paranee; rekrytointiongelmat vähenevät.	+ edellytykset luovien alojen toimijoiden elinkeinon harjoittamiseen ja kulttuuriyrittäjyyteen paranevat
Työllisyys	+ Terveellisellä, turvallisella ja viihtyisällä elinympäristöllä varmistetaan osaltaan elinkeinotoiminnan toimintaedellytyksiä ja myös työllisyyttä.	+ edistää välillisesti elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantumisen kautta	+ Alkutuotanto-sidonnaisten työpaikkojen väheneminen hidastuu	++ Nuorten työllisyysaste nousee	+ Maahanmuuttajien työllisyys kohenee (työllisyysaste nousee, työttömyysaste laskee).	+ + väestön hyvinvointi ja työssä jaksaminen lisäänty (välillinen vaikutus)
Aluekehitys	+ Terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön kehittämisellä on suora yhteys myönteiseen aluekehitykseen.	++ toimivat liikenneyhteydet edistävät aluekehitystä	+ Harvaan asuttujen alueiden toimintakyky säilyy	+ Tasapainotetaan alueen työllisyyseroja, nuorten työllistyminen kotikuntiin	+ Uusien kuntalaisten saaminen väestöään menettävissä kunnissa (esim. Pudasjärvi).	++ kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut säilyvät lähipalveluna
Alue- ja yhdyskuntarakenne	++ Viihtyisästä elinympäristöstä huolehtiminen on tärkeä osa alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittämistä	+ toimenpiteet edistävät keskusta-alueiden elinvoimaisuutta ja haja-asutusalueiden liikennepalvelut turvataan	+ Harvaan asuttujen alueiden toimintakyky säilyy	++ Nuorten poismuuton vähentäminen syrjäseuduilta	+ Väestökehitys. (ks. edellä)	+ + palvelut säilyvät lähipalveluna kuntarakennemuutoksessa
Liikenne ja yhdyskuntahuolto	+ Yhdyskuntahuollon toimintavarmuus paranee	+ suunnitelmat edistävät liikennejärjestelmän toimivuutta ja välillisesti tukevat liikenteen ja	+ Turvaa alueellista ruokahuoltoa	+/- Osallistamisen ja työllistämisen mukanaan tuoma välillinen vaikutus		+ kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut ovat palveluliikenteen piirissä

		yhdyksuntahuollon toimivuutta				
--	--	-------------------------------	--	--	--	--

2. Ihmiset ja yhteisöt

Terveys, elinolot ja viihtyvyys	++ Elinolot ja viihtyvyys paranee, edistää asukkaiden terveyttä	++ hyvät liikennepalvelut ja toimiva liikennejärjestelmä parantavat elinoloja ja viihtyvyyttä, liikenneturvallisuuden edistäminen tukee asukkaiden terveyttä	+ Elintarvikeväliaineiden riski vähenee, maaseutualueiden viihtyvyys säilyy	++ Nuorten hyvinvointiin vaikuttaminen	+ Yhdenvertaisuus.	+ kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut edistävät terveyttä, hyvinvointia ja viihtyvyyttä sekä ehkäisevät syrjäytymistä
Kotitaloudet	+ Kaupallisten palveluiden saatavuus paranee	++arjen liikkuminen helpottuu	+ Lähiruoan ja luomutuotteiden saatavuus paranee	++ Nuorten hyvinvointiin vaikuttaminen	+ Monikulttuurisuus lisääntyy.	+ kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut ovat osa ihmisten arkea
Ihmisten asema ja yhdenvertaisuus	+ Syrjäseutujen elinvoimaisuus säilyy	++ liikennejärjestelmää kehitetään tasapuolisesti alueellisesti ja eri henkilöryhmien kannalta	+ Harvaan asuttujen alueiden elinvoimaisuus säilyy	++ Nuorten osallisuuden lisääminen ja syrjäytymisen ehkäisy	+ Syrjäytyminen vähenee; + Pitkäaikaistyöttömien määrä laskee. + Kotoutuminen edistyy.	++ mahdollisuuksien tasa-arvo toteutuu kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalveluissa

3. Ympäristö ja luonnonvarat

Ilmastonmuutos	+ Hillitsee ilmastonmuutosta	++ ilmaston muutoksen hillintää tukevia liikennetarkoituksia edistetään (kävely, pyöräily ja joukkoliikenne)	+ Ilmastonmuutos hidastuu	++ Osallistamisen ja työllistämisen mukanaan tuoma välillinen vaikutus		+ palvelut tuotetaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti
Maaperä, vedet, ilma, kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus	++ Ympäristön kuormitus pienenee	+0 vaikuttaa välillisesti ilman laatuun parantavasti	+ Ympäristökuormitus vähenee, edistää luonnon monimuotoisuutta	+/- Osallistamisen ja työllistämisen mukanaan tuoma välillinen vaikutus		
Luonnonvarat ja niiden käyttö	++ Vesihuollon riskien hallinta paranee, edistää luonnonvarojen kestävää ja suunniteltua käyttöä. Lisää jätteiden hyötykäyttöä.	+ kestävä liikennejärjestelmän ratkaisulla vähennetään luonnonvarojen kulutusta	+ Vähentää uusiutumattomien luonnonvarojen käyttöä	+/- Osallistamisen ja työllistämisen mukanaan tuoma välillinen vaikutus		+ luonnon virkistyskäyttömahdollisuudet säilyvät

4. ELYjen palvelukyky ja toiminta

Tehtävät, menettelytavat ja yhteistoiminta	Yhteistyö pohjoisten ELY:jen kanssa, nuorisotoimen alueena Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu Viranomaisten ja muiden tahojen välinen yhteistyö lisääntyy ja verkottuminen tuo lisäarvoa toimintaan. + kaikki toimet vaativat aktiivista yhteistyötä yhteistyökumppanien (kunnat, liitot, liikenneoitsijat jne) Yhteistyö Kainuun ELY-keskuksen kanssa maahanmuuttoon liittyvissä tehtävissä.
Henkilöstö ja organisaatio	Riittävä resursointi Varmistetaan ely-keskuksen resurssien riittävyys

POHJOIS-POHJANMAAN ELY-KESKUS
Johtaja Leila Helaakoski

Viestikatu 1

90100 OULU

MONIKANAVAISESTI PALVELEVA TYÖ- JA ELINKEINOTOIMISTO

Oulun seudun TE-toimiston "Virtuaalinen TE-toimisto" -pilotointihankkeen jatkoesitys

Oulun seudun TE-toimisto on neljänneksi suurin TE-toimisto Suomessa ja isoin yksikkö Pohjois-Pohjanmaalla, jossa toimii tällä hetkellä 6 itsenäistä TE -toimistoa. Oulun seudun TE-toimisto toimii viidessä eri toimipisteessä (Oulu, Pudasjärvi, Haukipudas, Liminka, Muhos), sekä tarjoaa palveluitaan myös Iissä ja Kiimingissä sijaitsevien yhteispalvelupisteidensä kautta. Toimisto on käynnistänyt toimistoverkkouudistushankkeen tiimoilta selvityksen Raahan toimiston yhdistämiseksi Oulun seudun TE-toimistoon.

Oulun seudun TE-toimiston työnantajapalvelut palvelualueella vaikuttaa 15 000 yritystä ja 500 muuta työnantajaa. Alueen väestörakenne poikkeaa tyypillisestä, alueelle on leimallista korkea syntyvyys, alueellinen houkuttelevuus ja sitä kautta nuoren ja koulutetun työvoiman saatavuus. Suurhankkeiden myötä alueelle investoidaan vuosien 2012 – 2020 aikana noin 7 Mrd euroa ja alueelle odotetaan näiden myötä syntyvän yli 35 000 uutta työpaikkaa.

Henkilöasiakkaiden palvelualueille suunnattu virtuaalinen toimistoverkkohanke pilotti käynnistettiin ministeriön 4.4.2011 antamalla 30 K Eur rahoituspäätöksellä Oulun seudun TE-toimistossa. Hankkeen toteutusjänne ulottuu ajallisesti 1.2.2011 – 30.6.2012. Hankkeen avulla toimisto on mallintanut ja pilotoinut virtuaalista henkilöasiakkaan palvelumallia ja saadut tulokset ovat lupaavia. Ote hankkeen väliraportista:

... Työnvälityksen näkökulmasta sähköisiä työkaluja työnvälityksen tehokkaaseen toteuttamiseen tarvitaan jo heti asiakkaaksi ilmoittautumisesta lähtien ja jo ennen TE-toimistossa asiointia. Pilotin sähköisessä alkukartoituksessa on työnhakija-asiakkaita pyydetty avaamaan tehtävänimikkeeseensä kuuluvia tehtäviä ja kysytty erityisesti työkokemukseen liittyviä työtehtäviä. Jatkokehittelyn tarvetta osaamisen kartoittamiselle on tuloksista ilmennyt. Ilmoittautumislomakkeeseen kaivataan lisää hakijan osaamista kartoittavaa osuutta, jonka asiakas itse tekee valmiiksi ennen TE-toimistossa asiointia. Osaamista kartoittavat tiedot siirtyisivät suoraan asiakkaan kartoituskortille (työtehtävien avaaminen) tai työnhakuprofiiliin (erityistaidot). Myös, jos CV-nettiin esittelyn teko voitaisiin kytkeä jo ilmoittautumislomakkeeseen, kytkettäisiin se ikään kuin itsestään selvänä toimenpiteenä asiakkaan palveluprosessin alkuvaiheeseen ja siten palvelisi myös työnvälitystä entistä paremmin. ...

Oulun seudun työ- ja elinkeinotoimisto

Käyntiosoite
Torikatu 34 – 40
90100 Oulu

Postiosoite
Torikatu 34-40, 90100
Oulu

Puhelinvaihe
010 19 4029

Faksi
010 60 44314

Kotisivu
www.
oulunseuduntetoimisto.fi

Sähköposti
oulu@te-toimisto.fi

Virtuaalinen TE-toimisto 2 on jatkoa Oulun seudun TE-toimiston toteuttamalle Virtuaalinen TE-toimisto – hankkeelle ja se tullaan kohdentamaan valituille työnantajasegmenteille. Hankkeessa tullaan hyödyntämään sekä 1. vaiheen kokemuksia että Oulun seudun TE-toimiston työnantajapalveluissa vuonna 2009 toteutettua asiakassegmentoinnin pilottihanketta. Pilottihankkeessa pyritään tunnistamaan, kehittämään ja ottamaan huomioon ulkopuolisten verkostojen hyödyntämisen mahdollisuudet ensivaiheen neuvonnassa ja asiakasohjauksessa. Seutu-YP Oulun seutu –hanke on vastikään ministeriön hyväksymä ja TE-toimiston rooli ja toiminnan mahdollisuudet tulevat muotoutumaan tulevien kuukausien ja vuosien myötä.

Virtuaalisen TE-toimisto 2 hankkeen aikana Oulun seudun TE -toimisto mallintaa ja pilotoi TE-hallinnon aloittavan yrityksen ja muiden työnantaja-asiakkaiden monikanavaista palvelutarjontaa, palveluprosesseja sekä näiden muodostamaa kokonaisuutta. Hankkeen odotetaan mahdollistavan jatkossa proaktiivisemmän toimintatavan käyttöönottoa sekä muokkaavan toimiston palvelukulttuuria että rakentavan toimiston toimintaa TE-toimistojen monikanavaisten palvelujen linjausten mukaisesti ja toteuttaen eri työnantaja-asiakassegmenttien palvelumalleja ja strategioita.

Toimiston tahtotilana on virtuaalisten palvelujen käyttöönoton myötä varmistaa vähäisten resurssien allokointi mitä suurimmassa määrin lisäarvopalvelujen tuottamiseksi niille segmenteille ja toimialoille, jotka ministeriön linjauksissa nähdään kulloisessakin työmarkkinatilanteessa aluettamme eniten hyödyttäviksi. Siksi palveluvalikoiman kehittäminen ja asiakasohjauksen täsmäntäminen kullekin segmentille vaatii toimistolta panostuksia uuden toimintamallin käyttöönottamiseksi.

Toimiston virkailijoiden keski-ikä on tällä hetkellä 48 vuotta ja POP ELY:n keväällä 2011 tuottaman koosteen mukaisesti Oulun seudun TE-toimiston kuormittavuusvaje on noin – 14.3 htv. Aloittavien yritysten, muutosturvan ja rekrytointipalvelujen osalta yrityksiä ja muita työnantajia alueella palvelee alueen eri toimipisteissä 12 yritysneuvojiksi koulutettua virkailijaa. Tulevan 2 vuoden aikana ennemainittujen henkilöiden joukosta kahden odotetaan siirtyvän eläkkeelle. Mikäli mm. eläköitymisen myötä vapautuvia virkoja ei edelleenkään voida täyttää tulee henkilövajaus erittäin voimakkaasti kasvamaan vuosien 2012 - 2020 aikana. Tulkinnan pohjalla on avoimien työpaikkojen (kuormittavuuden kriteeri) määrän voimakas lisäys tulevien suurhankkeiden myötä.

Asiointipalvelun kehittäminen ja sähköisten, virtuaalisten palvelumallien kehittäminen on Oulun seudun TE -toimiston tulevien toimintaedellytysten ja tyydyttävän asiakaspalvelun tuottamisen kannalta ensiarvoisen merkityksellistä.

Pilotin alkuvaiheessa TE-toimisto kokoaa ja kuvaavaa työnantaja-asiakkaan ja aloittavan yrityksen palvelujen tarjontaa kuvaavan portfolion, palveluprosesseja sekä analysoi tarjonnan ja prosessien soveltuvuutta eri asiakassegmenttien asiakasohjauksen ja hallinnan välineenä.

TEM-konsernin kvintettitoimijoista TE-toimistot vastaavat mm. aloittavien yritysten sekä paikallisten pienyritysten asiakassuhteista. Kuitenkin on muistettava että TE-toimistot tarjoavat rekrytointi-, koulutus-, ja muutosturvapalveluita kaikille TEM:in määrittelemille asiakassegmenteille sekä tuottavat ja markkinoivat palveluita yksin tai verkostonsa välityksellä uusille yrittäjille tai yrittäjiksi aikoville.

Henkilöasiakaspuolella monikanavaisuutta pyritään hyödyntämään asiakasvirtojen ohjauksessa siten että henkilökohtaisen palvelun tarve vähenee. Työnantaja-asiakkaiden palvelujen monikanavaisuuden kehittämisessä olennaista ei ole, eikä saa olla määrällinen ohjaus, vaan kullekin asiakassegmentille pyritään tuottamaan oikea palvelu, oikeassa kanavassa, oikeaan aikaan ja vieläpä siten että asiakkaiden muutkin palvelulle asettamat laatuvaatimukset tulevat toteutettua esim. työvoiman soveltuvuus aiottuun työtehtävään. (vrt. ASPA-tavoitteet)

Työnantaja-asiakkaan palvelutarjontaa TE-hallinnossa on kuvattu palvelutuotteen, palvelun tuotantoprosessin tai asiakassegmentoinnin välityksellä ja näkökulmasta käsin. Jatkossa yritysasiakasstrategia ja yritysasiakassegmentit tulevat määrittämään myös TE-toimistojen yritysasiakkaiden palvelujen kehittämistä.

- Henkilökohtainen palvelutarpeen käytön vähentäminen TE-toimiston puhelinpalveluna tai face-to-face palveluna
- CC-palvelun ja seudullisten yrityspalveluorganisaatioiden täysimääräinen hyödyntäminen asiakasohjauksessa

- Verkkopalvelun tehostaminen asiakasneuvontaan (FAQ), paikkailmoitteluun, tukien hakemiseen, maksatukseen, tilityksiin ja raportointiin liittyen

Hankkeen avulla on tarkoitus kartoittaa mahdollisuuksia uudenlaisen toimialapohjaisen ja vuorovaikutteisen alustan kehittämisen ja käyttöönoton työnantaja-asiakkaiden työvoimatarpeiden ja sitä kautta toimiston työvoimareservin koulutustarpeiden tunnistamiseksi, jotta nämä paremmin vastaisivat työmarkkinoiden ja elinkeinoelämän vaatimuksia.

Toteuttamistapa:

Hankkeen tavoitteena on verkkoympäristössä tuotettavien palveluiden lisääminen, siten että ne nivELYVÄT aloittavan yrittäjän ja muiden työnantaja-asiakkaiden palveluun luontevasti. Samalla ne ohjaavat asiakas- ja asiointivirtaa kohti monikanavaisia palveluita, nopeuttavat palvelun tuottamista, tuovat kustannussäästöjä toimintaan ja helpottavat työnantaja-asiakkaan asiointia TE-toimistossa.

Välineinä hankkiessa käytetään Digiumia, URA:a, Askoa, sekä työhallinnon nykyisiä sähköisiä asiointi-instrumentteja (CV-netti, Yritys-Suomi nettipalvelu, tuleva paikallinen Seutu-YP Oulun seutu sivusto) ja CC-palveluita (Yritys-Suomi puhelinpalvelu), henkilökohtaista työtä, sähköpostia etc.

Kohderyhmät:

Hankkeen kohderyhminä toimivat yritysasiakassegmentit, pääpaino aloittavissa yrityksissä, paikallisissa pienyrityksissä sekä kasvuhakuisissa yrityksissä.

Raportointi:

Hanke rakentuu toiminnan jatkuvaan arviointiin sekä seurantaan, joka toteutetaan hankkeessa kokoaikaisesti. Toimisto perustaa hankkeelle ohjausryhmän, johon kutsutaan edustajaksi myös ministeriön edustaja. Ministeriön edustajan matkakustannukset on huomioitu budjetissa.

Toimisto laatii hankkeen aikana väli- ja loppuraportin. Väli- ja loppuraporttien välillä toimisto raportoi toiminnasta hankkeen ohjausryhmälle sekä ministeriölle ministeriön kanssa sovittavan erillisen aikataulun mukaisesti. Hankkeen raportoinnit toteutetaan monikanavaisesti videoneuvottelujen välityksellä sekä paikanpäällä toteutettavina tapaamisina Oulussa.

Ohjausryhmä ja vastuutoteuttaja:

Hankeelle perustetaan ohjausryhmä sekä toimistosta määritellään hankkeelle vastuuhenkilö ja hänelle varahenkilö.

Budjetti:

Oulun seudun TE-toimisto hakee työ- ja elinkeinoministeriöltä Virtuaalinen TE-toimisto hankkeelle 2. vaiheen rahoitusta hankkeen toteutusajalle 1.6.2012 – 31.12.2014. Määräraha kohdennetaan henkilöstön koulutukseen, markkinointiin, viestintään ja tiedonvaihtoon liittyvien asiantuntijapalvelujen hankintaan, palvelutuotteiden sisällön kehittämiseen sekä laitevuokriin, benchmarking –matkoihin sekä ohjausryhmän jäsenten kokouskustannuksiin.

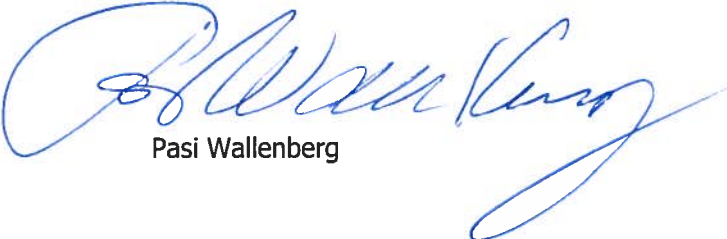
Ostopalvelut: 50.000,-

- Koulutuspalvelut henkilöstölle
- Asiantuntijapalvelut sähköisten palvelujen markkinointiin, viestintään ja tiedonvaihtoon
 - Viestinnän suunnittelu ml. visuaalisen ilmeen modifointi
 - Markkinointiaineiston tuottaminen ja hankinta
 - Tietojenkeruu ja analysointityökalun hankkiminen

Henkilöresurssit	15.000,-
Benchmarking- ja ohjausryhmätyöskentely:	10.000,-
• Benchmarking ja tutustumiset	
• Ohjausryhmän työskentelyn kustannukset	
• Ohjausryhmän matkojen korvaukset (TEM)	
Yhteensä	75.000,-

Oulussa 20.10.2011

Johtaja

Pasi Wallenberg